

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

În dietă s'a votat urcarea listei civile; se continuă discuția asupra proiectului de budget.

*

Espediția din Tibet se apropie de capitala Lassa.

*

Pe câmpul de război a fost o mare luptă în Mangiuria. Japonezii au învins și au ocupat orașul Dașiceao. La Port-Arthur se continuă impresurarea.

În amintirea lui Stefan-cel-Mare.

II.

Stăm încă tot sub impresia marilor și strălucitelor sărbări, aranjate în memoria marelui Domnitor de odinioară al Moldovei, Stefan. Sânt patru sute de ani de la moartea acestui uriaș român și erou creștin și iată înaltul lui spirit a adunat la locașul vecinic al trupului său, la Putna, Români din toate părțile locuite de Români cari s'au adunat să proslăvească vitejiile lui fără seamăn și faptele sale înțelepte. Se pare, că s'a ridicat Stefan-voevodul din mormânt și a sunat în buci, chemând la un loc pe toți Români, cum chema odinioară pe vitejii săi oșteni moldoveni, când intra sabia dușmană în țeară.

Și fii recunoscători s'au adunat și prinos de mulțumire i-au adus la Putna, la București și în multe alte părți.

Dar' nu numai Români, ci și străini fruntași de mare rang au alergat la mormântul din Putna, arătându-și stima și venerațiunea față de marele român de odinioară și ridicând strălucirea sărbării și vaza poporului românesc.

La sărbarea poporului românesc a luat parte între alți fruntași din Bucovina, și guvernatorul țării, prințul Hohenlohe, ear' Maiestatea Sa bunul nostru rege și împărat asemenea a fost cu luare aminte la sărbarea înălțătoare, răspunzând preagrațios la telegrama, ce i-s'a trimis.

Prințul Hohenlohe la banchetul ce s'a dat la Putna, a rostit următorul toast:

»Au venit azi la Putna Români din toate unghiurile Europei, să sărbătorească amintirea marelui voevod Stefan aprigul și neînvingător luptător și apărător al țării, al poporului românesc și al creștinătății

Au venit din lumea întreagă, elită, oameni culți și cei neștiutori, ca să depună prinosul lor de recunoștință memoriei aceluia, care a luptat acum 400 de ani pentru apărarea strămoșilor lor.

Acest sințământ de piosă recunoștință, înaltă pe cei ce-l manifestă și nu poată lăsa pe nimeni rece.

Ziua de azi mai are și altă mare însemnătate, și anume, însemnătatea unui eveniment menit a fi cimentul, care consolidează sințămintele de dragoste și înfrățire între două națiuni vecine.

Națiunea mea și împăratul meu, care a considerat și iubit pe Românii din imperiul său deoptrivă cu cialați supuși ai săi, sânt veseli de a fi putut da prilej pentru o asemenea piosă sărbătoare a unui erou ca Stefan cel-Mare și sfânt. Ridic acest pahar în sănătatea tuturor celor de față, și cari, împreună cu noi iau parte la aceasta sărbare.

Telegrama Maiestății Sale, ca răspuns la telegrama omagială trimisă din Putna, în numele celor adunați, de mitrop. Dr. VI. Repta și bar. Hormuzachi, este de următorul cuprins:

Cancelaria cabinetului
Maiestății Sale I. și R. apostolice
Archiepiscop și
Metropolit Vladimir de Repta,

Putna.

Majestatea Sa I. și R. apostolică a binevoit a lua la înaltă cunoștință cu deosebită mulțumire și în cea mai mare grație espresiunea fidelității și alipirei neclintite, din incidentul zilei comemorative de patru sute de ani a principelui moldovean Stefan-cel-Mare și mulțumește din inimă I. P. S. Tale și tuturor oaspeților adunați la festivitate pentru manifestarea adusă și cu această ocaziune.

Aceste două fapte ce ne arată? Ne arata de-o parte, că și străinii recunosc vrednicia lui Stefan-cel Mare, după cum a zis-o aceasta cu prilejul sărbătorilor, învățatul profesor din București, Gr. Tocilescu, arătând că Stefan al Românilor și în istoriile universale deja are un loc de frunte, ca Domnitor român și apărător al creștinătății. De

FOITA.

Vorbirea ministrului Sp. Haret în noaptea cu prilejul aniversării morții lui Stefan-cel-Mare, în București.

Ne având loc în nrul trecut, dăm astăzi frumoasa vorbire:

S'au împlinit 400 de ani astăzi, aproape chiar în ceasul acesta, de când s'a stins, în toată strălucirea gloriei sale, cel mai mare dintre oamenii mari, cari au il-strat trecutul neamului românesc. Și, dacă ar fi să se măsura mărimea omului, nu după întinderea țării sale ci după puterea de concepție, după energia și priceperea în execuție, după pătrunderea genială a tainelor viitorului, ar trebui ca neîntrecutul nostru Domn să se numere nu numai ca cel mai mare Român, dar' ca și unul din cele mai puternice genii, ce a produs vre-o dată neamul omenesc.

Grele erau pentru Români vremile, când fiul lui Bogdan Vodă își puse coroana pe cap. Țeara era mică, slabă, cu populație rară și săracă; hotarele ei de toate părțile erau încunjurate de vecini puternici, ale căror poște nu erau nici-odată săturate, ale căror invidie nu era nici-odată adurmită, pe a căror vorbă nu se putea pune nici-odată temei. Despre răsărit, hotarul țării era bătut de ultimele, dar' furioasele valuri ale potopului de barbari, care, timp de o mie două sute de ani, trecuse dintr-acolo peste noi asupra Europei. Din mează-zi năpădisse noianul otoman, care cu patru ani mai înainte aruncase la pământ cele din urmă rămășițe ale vechei împărății romane. La apus și mează-noapte aveam vecini ale căror gânduri umblau după câștiguri ușoare, dar' nu puteau înțelege primejdă comună a creștinătății. Înlauntru țările române erau sfâșiate de lupte, cari făceau să se schimbe domni la câte trei patru ani, mai tot-deauna cu ajutor străin. Oștile ungurești, poloneze și turcești își făceau într'una drum, ca să aducă un domn nou, sau ca să go-

nească pe cel de mai înainte, prădând și sărăcind țeara la fiecare invazie nouă.

În astfel de vremi a luat coroana fiul viteazului Bogdan Vodă. Câte-va zile i-au fost de ajuns, ca să pună pe fugă pe nemernicul ucigaș al tatălui său; dar' o jumătate de secol nu l'au mai putut clinti din loc vijeliile pornite în contră-i fără încetare. O jumătate de secol Stefan-Vodă își învârtete sabia contra vrășmașilor, cari curg asupra lui din toate părțile, și pe toți îi răzbește. Trufia sau lăudăroșia unora, puterea neresistibilă a altora, reaua credință a tuturor s'a zdrobit pe rând de pieptul de aramă al domnului moldovean.

Grele, dar' frumoase vremi au fost acelea! Frumos era spectacolul unui petec de pământ și al unui pumn de oameni, cari neînfricoșăți țineau piept unei lumi întregi pentru apărarea moșiei lor. Frumos era să se vadă țărâniea ridicându-se ca un singur om la glasul domnului său, și înarmată numai cu coase și topoare, risipind ca pulberea în vânt mulțimea fără număr a vrășmașilor! Mare și

altă parte însă ne arată, că bunul nostru rege și împărat și cercurile ocârmuitoare din Austria țin în cinste pe poporul român și nobilele lui porniri.

Dar' lucrurile așa cum s'au petrecut la Putna, și cu deosebire ființa de față a guvernatorului Hohenlohe, a cătrănit rău pe Maghiarii nostri. Ei dela început au fost împotriva sărbărilor și de aceea au și oprit pe studenții români dela noi de-a lua parte la sărbarea dela Putna. Astfel ei s'au năcăjit, că ocârmuirea austriacă nu numai, că nu a oprit sărbarea, dar' a trimis la ea pe guvernatorul țării. Foile maghiare strigă în gură mare, că aceasta e demonstrație împotriva Ungurilor, cum și sărbarea însăși. Aceasta însă s'a adevărit, că nu e așa, de oare-ce la Putna n'a fost vorbă de Maghiari. Dacă în vorbiri s'a amintit, că Stefan-cel-Mare a bătut pe Ungurii năvălitori în Moldova, la Baia, aceasta e un fapt istoric și nu s'a făcut ca demonstrație.

Dar' se trecem preste aceste neblejnicii ale foilor maghiare, constatând, că sărbările lui Stefan-cel-Mare au fost minunate și au înălțat vaza poporului român în fata Europei. Stefan-cel-Mare și acum, după 400 de ani, revarsă raze de lumină și de glorie asupra poporului său!

În aceasta zace însemnătatea sărbărilor întru amintirea lui Stefan-cel-Mare, cari totodată au dovedit și aceea că Românii știu să cinstească pe marii lor bărbați și cu evlavie să închină amintirii lor.

*

Ca întregire la cele publicate până acum despre sărbări, amintim, că Duminică, în 4 Iulie c., s'a ținut o frumoasă sărbare la Sinaia, fiind de față familia regală și un public numeros. Sărbarea s'a ținut în un pavilion anume pregătit, unde vorbirea festivă despre Stefan a fost rostită de directorul școlii din Sinaia, V. D. Stănculescu.

Alte sărbări s'au ținut aproape în toate orașele și satele din România, dintre cari amintim sărbările frumoase din Brăila, Galați, Constanța, Vaslui, Borzești, locul de naștere al lui Stefan

etc. La Bârsești (jud. Putna) s'a inaugurat în 4 Iulie c. monumentul ridicat în amintirea lui Stefan.

Monumentul, construit din piatră și mosaic, a fost ridicat pe dealul deasupra Bârseștilor, numit Dumbrava. Mai jos se estinde o țarină, unde legenda spune, că-și avea locuința bătrâna Vrancioia, Tudora, în al cărei bordeiu a dormit o noapte Stefan-cel-Mare.

Monumentul, ridicat prin subscripție publică, poartă mai multe inscripțiuni. La desvelirea lui de pe dealuri au sunat buciume tocmai în locurile, unde cu 4 veacuri mai înainte buciumele chemau pe fiii munților să vină lângă marele lor Domn. În văile depărtate, a răsunat imnul lui Stefan-cel-Mare, ear' pe deal ostașii au prezentat armele.

Sărbări au fost și în afară de țările române. Așa au sărbătorit frumos ziua comemorativă studenții români din Anvers (Belgia), ear' Românii din America au trimis la Putna următoarea telegramă:

»Românii din America, salută cu dragoste pe frații lor din patrie și se unesc cu dinșii la sărbările organizate pentru a sărba memoria marelui erou.

Semnați: Comitetele societăților române »România Carpatină« din Cleveland; »Vulturul« din Pittsburg; »Unirea Română« din Youngstown și »Clubul Român« din Cleveland.

Din dietă. După o discuție mai lungă, susținută de opoziție, dieta a votat în ședința de Vineri, 22 Iulie, urcarea listei civile cu 2 milioane cor. La votarea în general au votat 154 de deputați, dintre cari pentru au fost 88, contra 66. După aceasta dieta a trecut la discuția celorlalte poziții din proiectul de buget, cari vor ține până la începutul lui August, când se vor începe feriile de vară ale dietei. În decursul acestor discuții își vor espune programul de lucru trei miniștri: Berzeviczy (culte și instrucție), Hieronymi (comerciu) și Tallián (agricultură).

având odihnă, căutând să deștepte interesul creștinătății, să înjghebeze alianțe, alergând până prin Italia și Germania, pentru a întoarce cu fața spre răsărit frontul de apărare al Europei. Muncă perdută! Pe când Stefan numai cu țărani lui opria și împingea înapoi valul năvălitor, vecinii lui își băteau capul cum să-și îngeunche, ei, pigmei ridiculi, pe densul-urias.

Dar' dreptatea cea de sus a dat fiecăruia după faptele sale. Stefan însuși a pus la jug pe aceia, cari năsuiau să pună jugul pe gâtul Moldovei; și, nu după mulți ani, jugul otoman, mult mai greu decât cel dela Dumbrava roșie, fû pedeapsa celor, cari îl lăsasera fără ajutor atunci când el își puneia pieptul pentru creștinătate.

Sunt patru sute de ani de atunci, și pare că a fost ieri. Au trecut peste noi nevoi mari, în mijlocul cărora neamul nostru a fost în pericol de a se pierde. Cu toate acestea, amintirea marelui Domn a rămas vie în sufletul Românilor, și neștersă va rămâne ea pentru totdeauna. Din Vrancea până în Hotin,

Convenția comercială între România și Germania. Negocierile privitoare la convenția comercială dintre România și Germania — negocieri, cari au avut loc în București — s'au sfârșit, afară de unele afaceri asupra cărora nu s'au putut uni vederile membrilor comisiilor. Înțelegerea definitivă se va face până prin 5—6 August, când regele va pleca în străinătate.

Pașapoartele. Cu pașapoartele pentru România și Sârbia s'a făcut o nouă renunțare, care intră în putere cu 1 Aug. c. n. Dela acea zi se dau pașapoarte numai pe câte un an și certificate nu se mai dau. Pașapoartele în provincie le dă vicespanul comitatens. Muncitorilor de câmp li se dau certificate pe câte 8 zile.

Vremea.

În Europa vremea e caldă, și în multe părți, cu deosebire în Austria, au fost ploi mari.

La noi — afară de Alföld — au fost aproape pretutindenea furtuni, în multe părți cu ploi mai mari. Ici-colea an fost și vifore cu vânturi. Vremea altcum e schimbăcioasă, cu ploi și cu căldură mai stăpănită.

Profeție: Cu scăderea temperaturii (căldurei) se poate aștepta vreme schimbăcioasă, în multe părți cu vânturi, ploi sau furtuni.

DIN LUME.

În lumea mare, afară de războiul dintre Ruși și Japonezi, s'au petrecut puține lucruri de însemnătate mai deosebită. Englezii înaintează în Tibet, ear' în Armenia se semnalează întinderea răscoalei, care dăinuiește de mai mult timp.

Englezii în Tibet.

Englezii înaintează spre ținta lor în Tibet, spre capitala țării, Lassa. După lupte neînsemnate, trupele engleze au trecut prin strimtoarea Carola și se află acum în depărtare numai de 92 chlm. dela Lassa. Perderile Englezilor sunt neînsemnate. Se afirmă, că Tibetanii își vor apăra cu desperare capitala pentru a nu pătrunde străinii în ea.

și din Suceava până la Chilia se povestesc încă împrejurul vatrei isbânzile lui Stefan-cel-Mare și Sfânt, și în credința sa naivă poporul și astăzi nădăjduiește în ajutorul lui, ori de câte-ori se găsește în nevoi grele.

Și grele au mai fost vremile prin cari a trecut el, de când a închis ochii Stefan-Vodă! Nu i-a fost cruțată nici una din suferințele, cari pot să lovească un popor: umilințe, invasii, îngustare de hotare, toate au trecut peste noi. (Va urma).

Petrecerea din Lechința.

În 17 c. s'a aranjat în Lechința săsească obicinuita petrecere românească anuală, care a fost cercetată foarte bine și a decurs cu multă veselie. Că ce bine a fost cercetată se vede de-acolo, că jocurile de coloană au fost jucate de câte 90 de părechi. S'a regretat mult lipsa presidentului, protopopul Gerasim Domide din Bistrița, care a fost împedecat a lua parte.

Înălțător era a se vedea cauza creștinătății, pe care cei mari și puternici nu știau să o apere, sprijinită cu atâta foc și noroc de neînfrânta sabie românească! Dar' mai pe sus de toate neîntrecut era eroul, arhanghelul răsbunător, care neadormit alerga dela un hotar la altul, sdrobind și spulberând pe toți cei cari i-se puneau în cale!

Abia de un an se coborise în mormânt un alt mare Român, Ioan Corvin, care, și el un singur în vremea lui, înțelesese primejdia otomană și singur își pusese pieptul ca să o stavilească. După densul nimeni nu mai știu se țină sus steagul pe care-l purtase el. Puterile cele mari creștine își risipiră vremea și forțele în rivalități joșnice și în lupte sterpe. Dacă țeara Moldovei nu ar fi dat lumii pe Stefan-Vodă, nu ar fi fost poate în vremea aceea nimeni, care să-și dea seamă, că istoria lumii se afla la un moment, când avea să se aleagă, dacă omenirea își va urma drumul înainte, sau va avea să dea din nou înapoi cu o mie de ani. Stefan-Vodă a înțeles aceasta și de aceea îl vedem timp de 47 de ani, ne-

Din Armenia.

În Armenia se continuă răscoala și în întindere tot mai mare. Sălbaticii Curzi ucid și jefuiesc satele armene. După-cum se vestește, orașul Muș e în flăcări. E temere că va izbucni o răscoală generală în întreaga Armenia.

Nou guvernator holandez.

Guvernul holandez a numit de nou guvernator al coloniilor holandeze din India posterioară pe generalul Hentz, în locul guvernatorului de până acum, Rooseboom. Generalul Hentz face de mult servicii în colonii și și-a câștigat merite cu deosebire prin suferințele răscoalei poporului Atieh, care a durat aproape 30 de ani în colonii.

Știri mărunte.

La Tepafasi (Macedonia) o bandă a avut ciocnire cu soldații. Au căzut doi soldați și 5 răsculați. Banda a fost împrăștiată.

Legătura diplomatică dintre Columbia și Statele-Unite din America, care se întrerupsese din pricina noului stat Panama, s'a restabilit zilele aceste.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Săptămâna trecută s'a ivit un conflict între Rusia și Anglia, care stă în legătură cu războiul ruso-japonez. Rușii au luat prinsa naia engleză „Malacca” de oare-ce pe ea se afla munițiune pentru armată și Rușii au crezut, că această munițiune e menită pentru Japonezi. După mai multe clarificări, s'a constatat, că munițiunea de pe nae e menită pentru oastea engleză din Hongkong (Asia). Astfel naia „Malacca”, la porunca Țarului, a fost eliberată și conflictul s'a aplanat.

Pe câmpul de războiu s'a întâmplat o mare luptă în Mangiuria. Japonezii au fost comandați de generalul Oku. Amănuntele și pierderile nu sunt încă cunoscute, dar' trebuie să fie mari, de oare-ce lupta a ținut o zi întreagă. În urmă Rușii s'au retras spre Haiciong ear' Japonezii au ocupat poziția însemnată dela Dașiciao și Niucivangul, de unde Rușii eșiseră de mai înainte.

La Port-Arthur starea lucrurilor e neschimbată; împresurarea continuă, dar' atac nu s'a dat.

Eată întâmplările mai de frunte:

Londra, 25 Iulie c.

Patrusprezece vapoare japoneze au bombardat Vinerea trecută toată ziua Port-Arthur.

Despre petrecerea aceasta ni-se scrie un raport mai lung, din care dăm următoarele părți în versuri improvizate:

Despre decursul petrecerii pot să zic, | că a fost foarte bun lucru și frumos, | și pentru tineri de mare folos | că acolo s'au întâlnit, | ei cu cine au dorit, | și mă prind că mulți au mers fără inimiacasă | ori și de au mers cu inimi, au mers cu ele arse. | Să fii tânăr e rău, | bine c'am îmbătrânit eu, | că măcar acela năcaz în sufletul meu nu-i, | să port dorul oare-cui | ei, dar' oare-când ai sta și ai căta, | în care inimă dor n'ai afla... | ori un dor ori altul, | dar' ceva dor are tot natul... | vezi fără dor nime n'ar putea trăi, | căci atunci speranță încă n'ar mai fi, | apoi vieată fără speranță de ce folos ar fi?

De aceea îmi place mult la Lechința la petrecere — scrie mai departe corespondenta noastră — pentru-că totul decurge românește, se aude ici-colea câte un cuvânt sășesc ori nemțesc, pe lângă ușe firește, dar' nime nu se sfătoșește ca în alte părți, apoi jocurile încă merg tot pe a noastră românească strună.

Paris, 25 Iulie c.

Știri sosite din Asia prezintă ca foarte periculoasă dispoziția spiritelor în China. În China întreagă se arată semnele unei mișcări îngrijitoare. Misionari japonezi cutreera imperiul și atîtă poporul în contra „barbarilor europeni”. Poporul e provocat să se alieze cu Japonezii, ear' Chinezii, cari stau în serviciul europenilor, sînt îndemnați a lua arma în contra subjugătorilor lor.

Londra, 26 Iulie c.

La Dașicees Rușii au fost bătuți. Au căzut 2 generali ruși, mai mulți ofițeri și 200 de soldați. La luptă au luat parte preste 100 de tunuri de ale Rușilor.

Petersburg, 26 Iulie c.

Kuropatkin raportează, că Dașiceao a fost ocupat de japonezi după o luptă de 3 zile. Rușii au pierdut 2000 de oameni. Japonezii preste 3000

MAI NOU.

O telegramă din S.-Petersburg anunță, că ministrul de interne al Rusiei, Plkhve, a fost ucis de o bombă în călătoria sa spre Varșovia.

Focuri.**In Cinadie.**

Duminecă în 24 Iulie n. c. la 1/2 la 3 d. am. un fulger rătăcitor dintr'un nor, ce părea departe de comună, (căci pe aici era soare și căldură mare) a lovit în o casă co-perită cu paie, care s'a aprins și în câteva minute focul a cuprins ambele rînduri de case de pe lîngă uliță. Poporul în spaima lui umbla că la pierirea lumii, perzându-și capul, neștiind ce să facă? și ce să creadă, căci în loc de-a căpăta ploaie de apă pe această secetă grozavă, se vîd pedepsiți cu ploaie de foc din senin.

Focul într-o oră și 1/2 a mistuit 5 case și trei șuri și toată strînsura de grâu și puținul fîn, dimpreună cu toate hainele și mobilierul, căci puțin a putut fi scăpat din flăcările mistuitoare, așa că nenorociții și-au pierdut nu numai locuințele, dar' și hrana lor și a vitelor.

Mari merite și a câștigat la localizarea focului notarul Dobaji Elemer, care la asemenea cazuri a dovedit totdeauna bravura cea mai mare întru apărarea averii conlocuitorilor.

Trecînd apoi la publicul mai tînăr al petrecerii, scrie astfel ear' în versuri:

Am văzut atâtea copile tinerele | cu ochii mîndri de viorele, | aceste copile de pe sub munți | cu greu îți vine să le uiți, | d'apoi copile de pe Cîmpie | cu ochi negri ca de mure, | cari inimile tinerilor le fură, | ce bine îmi pare că eu nu-s tînăr, | că și eu așa aș păți | și D-zeu știe ce ar fi. | Cu nume nu voesc să înșir pe nime azi, | pentru-că toți și toate ar voi | să fie pus înainte, | apoi mai înapoi cine ar fi?

De aceea tac | ca mînie să nu-mi fac, | c'am atîția oameni de omenie | cari pe mine au mînie, | pentru-că fac multe glume | trăind eu în astă lume, | dar' sus e bunul D-zeu | vede ce greșesc eu. | În urmă cu respect viu a mă subscrie

Maria din Cîmpie.

Parte laudabilă au avut la stingerea focului și conlocuitorii noștri Sași, dimpreună cu postul de gendarmi din loc.

Victime nu s'au întîmplat, decît o femeie, care se afla în ușe când a lovit trîznetul și a amețit, căzînd jos. A fost însă ridicată și dusă în siguranță.

Noroc că a fost Dumineca, de oamenii s'au aflat acasă, căci ar fi fost și mai rău.

B. L.

In Valdet.

Martî, la 19 Iulie, cîtră 5 ore după amiază, scrie „Activitatea”, s'a iscat din negrije (la copt de pâne) foc în comuna Vaidei, cercul Orăștiei, partea din sus. Au ars 30 case și tot atâtea șuri, șoproane, clădiri economice, apoi a căzut jertfă elementului și o femeie, care a intrat în casă să-și adune una altă, au ars o vacă, 2 junci și mai mulți porci. Focul a fost ajutat de un vînt ce trăgea de cîtră nord spre mează zi. Despre localizare sau stîngere nu era vorbă, pentru-că apa din vale și fîntănilor a săcat aproape de tot. Paguba, mai luînd în socoteală și grăul apoi nutrețul adunat la fiecare, este mare, și nădejdea de alte agoniseli pe anul acesta, au perit în urma secetei. Mare este lovitura pe acești țărani sîrmani și te cuprinde mila de ei și numeroasele lor familii cînd îi privești. Este la loc și fiecare împlinește numai o faptă adevărat creștinească și de caritate, care se va îndura de nefericiții, sîrindu-le întru ajutor.

Din România.**Călătoria părechi regale române.**

Părechea regală română va pleca din țară în străinătate la începutul lui August și se va opri pe o zi în Viena. De aici regele va merge pe trei săptămîni la cură în Gastein, ear' regina va petrece câteva săptămîni în Segenhaus, lîngă Wid.

Esposiția agrară.

Duminecă, în 10 Iulie c. s'a deschis în București esposiția agrară a marilor proprietari. La deschidere au luat parte d-nii ministrii, șeful casei militare a M. S. Regelui, dl Kalinderu și alți mulți reprezentanți ai diferitelor ofiții etc. După serviciul divin a luat cuvîntul domnul Greceanu, președintele esposiției, căruia i-a răspuns dl ministru al domeniilor Stoicescu, apoi a urmat discursul dlui Șomănescu. După terminarea solemnității toți oaspeții au vizitat esposiția.

Esposiția este una din cele mai mari, ce s'au aranjat pînă acum în România. Ea va fi deschisă pînă în Octomvrie.

In pericool.

Princesa moștenitoare a României, Maria, a fost în 17 l. c. în primejdie mare. În ziua aceasta princesa a făcut o excursie călare, din Sinaia în munți și aici a ajuns-o un vîfor. Calul s'a spăriat și a apucat-o la fugă spre o prăpastie, fără a putea fi oprit de nimeni. Toți credeau pierdută pe princesa, dar' în ultimul moment ea a sărit de pe cal, care numai decît s'a prăbusit în prăpastie. Princesa s'a ales cu mici lovituri.

Învățători români în Bulgaria.

Zilele trecute au făcut o excursiune în Bulgaria la 200 de învățători și învățătoare din România, având de scop cu deosebire vizitarea câmpului de război dela Plevna, Grivița etc. Învățătorii s'au dus întâiu la Sofia, și de aici la Plevna și Grivița, unde armata română s'a luptat atât de vitejește la 1877. Pretotindenea învățătorii au fost primiți cu mare însuflețire de autorități, de învățătorii bulgari și de popor.

Câteva cuvinte cu privire la reforma învățământului popular.

Din un articol cu acest titlu, trimis de un vrednic învățător, estragem următoarele observări privitoare la planul de învățământ al ministrului Berzeviczy:

Din punct, de vedere pedagogic, acest plan de reformă al învățământului popular, încât atinge progresul și mersul păcnic de acum al învățământului, nu are în sine nici o eficacitate, ci din contră face o înapoiare în instrucție. Este vorba anume, ca în școala populară să se predea obiecte de învățământ și în limba maghiară.

Încă nu s'a practisat aceasta până acum, dar' se presupunem că se va pune în praxă, ce vor face micii copilași, (începătorii) când învățătorul le va spune vre-o istorioară, vorbind ungurește? Cred că vor sta neclintiți privind lung la învățător, fără a înțelege o iotă din cele esplicate, se vor duce apoi acasă, cum au și venit, neștiind spune părinților nimic ce au învățat în școală.

Să trecem la cursurile V-VI unde se înțelege, că copiii știu deja propozițiuni simple amplificate, se zicem d. e. că învățătorul esplică copiilor din anul ultim de școală despre continentul »Europa« zic vor înțelege 2—3 propozițiuni, dar' restul esplicațiunii unde și pe a cui seamă rămâne? Căci o prelegere nu constă numai din 2—3 propoziții.

Să admitem, că învățătorul îi va promova și trece în cursul de repetițiune, unde cu mai mare strictețe li-se va propune limba maghiară, ei nu vor fi accesibili pentru materialul propus, și în modul acesta vor eși de pe băncile școlii fără cunoștințele necesare pentru viața practică, se vor trezi că românește știu rău, ear' ungurește și mai rău.

Zice mai departe acest proiect, că fiitorii învățători vor trebui să facă examenul de calificățiune în fața unei comisii numite din partea guvernului, ca astfel numai cei ce știu perfect ungurește se-și poată căpăta diploma. Vor trebui deci fiitorii învățători să știe ungurește, dar' după-cum scriu foile maghiare numai așa va putea mulțami învățătorul pe inspectorul școlar, dacă și după examenul de cualificațiune va ști tot așa de fluent ungurește, ca și în fața comisiei, dar' aceasta greu se se va putea întâmpla, căci atirună mult dela mediul în care trăiește învățătorul. Învățătorii împrăstia-se-vor prin diferite sate, în cari locuitorii vor fi, se zicem Români și Sași și astfel învățătorul nu va auzi vorbindu-se ungurește, decât

în școală, ceea-ce e prea puțin pentru a putea rămănea cu cunoștințele câștigate până acum. Scurt zis: va uita mult din cele învățate, căci după-cum zice latinul: Tantum scimus, quantum memoria tenemus. (Numai atâta știm, cât ținem în minte).

Înțeleg a-și ajunge autoritățile scopul, adică copilul să știe bine vorbi în limba statului, când acesta în și afară de școală va auzi vorbindu-se absolut numai ungurește, dar' și atunci ar trebui să treacă poate și un secol până-când își vor însuși — dacă își vor însuși vre-odată — aceasta limbă toate națiunile nemaghiare, formând abia numai atunci Nagymagyarország-ul.

Eată câteva observări nimerite față de acest nefericit proiect.

Uscătoare de poame.

Subsemnatul comitet central aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că în conformitate cu ordinațiunea dlui vicecomite al comitatului Sibiu nr. 7851/904 se împrumută spre folosirea comunelor politice și tovărășiilor agricole locale fără nici o taxă, 3 uscătoare de poame (loșnițe), cari formează proprietatea comisiei economice comitatense a comitatului Sibiu. Aceste uscătoare sunt sistem Geisenheim, una din ele este mare, a doua mijlocie și a treia mică. Cea din urmă se poate așeza pe vatra focului de așa, ca să se poată folosi prisosul de căldură. Împrumutarea se face pe timp hotărât, cel mult pe timpul uscatului poamelor, cu acea condițiune, că aparatele (uscătoare) după expirarea timpului (terminului) amintit, sunt a se înapoia în aceeași stare la școala de instrucțiune economică a comitatului Sibiu, dela care au fost primite, și că comuna, respective tovărășia economică împrumutătoare le va pune la dispoziția fiecărui locuitor, respective membru al ei spre a le folosi conform trebuințelor sale pe un timp anumit, fără nici o taxă, sau apoi pe lângă o taxă neînsemnată (bagatelă), care să fie suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de transport. Comunele, respective tovărășiile agricole locale, cari doresc a beneficia de acest favor, să se adreseze de-a dreptul la conducătorul școlii de instrucțiune economică a comitatului Sibiu (târgul vitelor nr. 10).

Considerând, că anul acesta se prevede o bogată recoltă de poame, folosirea de acest favor se recomandă cu toată căldura.

Pentru comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

În absența presidentului

Romul Simu,
mem. în comit.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Internatul Vancean de fetețe din Blaj.

— Publicare de concurs. —

Până în ziua de 15 August n. a. c. se publică concurs pentru primirea în internatul de fetețe din Blaj.

1. Pentru o elevă sunt de-a se plăti pe un an școlastic 240 cor. solvabil în două sau cel mult patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 6 cor. 30 de bani, pentru elevele din clasele elementare și de 12 cor. 30 de bani, pentru elevele din clasele superioare, apoi 2 cor. pe an pentru baie și în sfârșit 20 cor. pentru elevele din clasele elementare și 30 cor. pentru elevele din cla-

sele civile și superioare ca taxă de material de lucru de mână. Elevele cari vor învăța limba franceză ori muzica instrumentală, vor plăti separat unele taxe moderate.

2. Fiindcă elevele vor trebui să poarte vestminte uniforme se vor plăti 28—36 cor., după etatea fiecăruia. Uniforma aceasta, care se pregătește în internat, constă din două surte în formă de rochie, 2 pălării — una de iarnă și alta de vară — și din o toaletă.

3. La intrarea în internat fiecare elevă trebuie să fie provăzută cu: 6 cămeși, 6 camisoane, 6 pantaloni, 1 fustă de iarnă, 6 servete, 12 batiste, 6 părechi de ciorapi, 2 părechi de păpuși, 1 perie de dinți, 1 perie de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapoamă, 2 piepteni, o saltea de lână, 2 perini, 4 fețe de pat, 4 fețe de perină, 2 cuverte de pat din giolgiu alb, 1 lavor de spălat și 6 ștergare.

Obiectele acestea au să fie marcate cu numele elevei.

Pentru suma plătită fiecare elevă va primi:

1. Instrucțiune pentru studiile prescrise pe clasele I—IV elementare, I—III civile și II superioare, educațiune religioasă-morală și deprinderi în conversațiunea maghiară și germană.

2. Locuință în etagiul institutului în sale mari, sănătoase și luminoase, provăzute cu mobilierul necesar.

3. Întreținere întreagă și anume: a) la dejun cafea cu lapte, b) la amiază 3 feluri, Dumineca și în sărbători 4, c) la cină 2 feluri.

4. Spălat, luminat și încălzit. În fiecare lună elevele vor lua câte o baie.

5. Instrucțiunea în fier, spălat, călcatul cu fierul, coptul pâinii, tors, țesut, curățit, grădinarit, croit, purtarea socotelilor economiei de casă, conservatul și așezatul legumelor și victualilor pentru iarnă, îngreșatul animalelor, prăsirea și ținerea galițelor etc.

La cererile pentru primire e de-a se alătura: estras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Petițiunile sunt de-a se înainta Prea veneratului Consistor metropolitan din Blaj, alăturându-se la fiecare câte o marcă de 45 bani, pentru espedarea francată a rezoluțiunii. Dela cererea de primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în internat.

Din public.*)

Rectificare.

În nr. 26 al »Foi Poporului«, la rubrica »Din Public« sub titlul »O întâmplare grozavă«, s'a fost publicat că am fost atacați subscrisul cu alte trei persoane, în timp de noapte de Bulgarii aflători pe partea așa numită Valea-Șurii, hotarul Sibiului, pe când ne pășuna iarba pe o livadă esarândată, ceea ce în interesul adevărului rectific: că nu de toți Bulgarii aflători pe partea mai sus numită, ci numai de acei Bulgari cși stau sub comanda lui Mihaiu Maxim.

Iosif Joandrea.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura verzelor.

Varza este una dintre legumile cele mai neapărat de lipsă, atât pentru economia casnică a omului sărac, cât și pentru a celui bogat. De aceea cultura ei se impune în fiecare economie. Deși cei mai mulți din economii, sau mai bine zis dintre econoamele noastre, știu recerînțele de căpetenie pentru cultura verzelor, totuși credem că împropățarea acelor, cu privire la cultura acestei legumi, vor fi bine venite și pentru ei.

Cea dintâiu recerînță pentru cultura verzelor este pregătirea pământului, în care voim a le cultiva. Pământul pentru cultura verzelor trebuie încă de toamnă arat și gunoit, ca să se mai dreagă până primăvara, când se ară apoi pentru a doua-oară, după care arat se grapă, ca astfel pământul să fie cât se poate de afânat și țineros.

Cultura verzelor reușește mai bine în pământurile humoase de pe șesuri și de pe lângă apele curgătoare. Verzăriile din apropierea apelor, din cari adică se se poată slobozi aceea pe timp de secetă, au avantajul acela, că verzele nu tânjesc pe timp de secetă din cauza umezelii. De aceea și vedem, că la cultura verzelor în mare, după cum o deprind Sârbii și Bulgarii, se și ține cont de aceasta recerînță.

Răsadul verzelor trebuie pus totdeauna după o ploaie mai îmbelșugată. Ear' la cas, când după pusul acelor ar intra o secetă mai îndelungată, trebuie udate seara, în mai multe rânduri. Înainte de a se pune răsadul trebuie să se facă gropile. Acestea earăși trebuie făcute la o depărtare anumită unele de altele, după-cum adică e și soiul verzelor ce cultivăm.

Pentru soiul verzelor, cari cresc mai mari după-cum sunt de pildă verzele de braunschvaig, și de schvainturt, se recere, ca șirele să aibă o depărtare de cel puțin 50 cm., ear' firele da răsad se recere să aibă o depărtare de 70—80 cm. unele de altele, ear' pentru soiul

verzelor mai mici, cum sunt bunăoară verzele noastre ordinare și cele de Berlin, se recere ca șirele să aibă o depărtare de 40 cm., ear' firele de câte 50—60 cm. unele de altele.

Pusul sau implântatul răsadului trebuie să se facă totdeauna de cătră economi sau econoame practice în ale răsăditului, pentru-că făcându-se de cătră copii nevêrstnici, de regulă nu prea succede. Răsăditul cu ajutorul unui par, cu care adică se îndăținează pe unele locuri a se face gropile, nu prea e de recomandat, de oare-ce ori-că se face groapa strîmtă și astfel se prea tescuesc rădăcinile răsadului, ori că nu se astupă aceea bine și astfel rămâne loc gol pe lângă rădăcini, care apoi pe încetul le face de se uscă cu firele dimpreună.

Mai de recomandat este răsăditul cu ajutorul gropilor făcute cu sapa de mână, după-cum se îndăținează pe cele mai multe locuri. În gropile făcute cu sapa se mai trage cu mâna atâta pământ, cât o recere aceasta rădăcina firului de răsad, apoi se face în acela gaura de lipsă cu ajutorul degetelor dela mână dreaptă, se adună pământul cel mai bun dela suprafață lângă rădăcina aceluia și astfel se apasă bine împrejurul firului de răsad pe lângă care pământul trebuie să rămână ceva mai gropănos ca un blid, ca astfel când plouă sau se udă, se poată sta apa și umezala timp mai îndelungat.

Cu cât dorim să avem verze mai de timpuriu, cu atâta și răsăditul trebuie să-l facem mai de vreme și din contră: cu cât dorim să avem verze mai târziu, cu atâta și pe acela îl putem amâna până mai târziu. La tot cazul răsăditul verzelor, ca și al celorlalte legumi, trebuie să se facă în luna lui Maiu, pentru-că mai târziu de regulă nu prea succede. După răsădit, afară de udat, economul numai are de lucru în verzării până la săpatul verzelor.

Săpatul verzelor trebuie să se facă, ca și răsăditul după o ploaie mai îmbelșugată. Verzele se sapă ca și cucuruzul, de regulă de câte două-trei ori. Săpatul dintâiu trebuie să se facă numai atunci, când vedem că ră-

sadul s'a prins bine, adică cam la două-trei săptămâni după răsădire. Cu prilejul acela apoi, gropile rămase pe lângă fire se umplu bine cu pământ. La săpatul din urmă se adună, ca și pe lângă cucuruz, și pe lângă firele de varză mai mult pământ.

Pământul adunat pe lângă firele de varză e de o mare însemnătate pentru acelea. Mai întâiu acela le este ca un fel de razim, ca se nu cadă sub greutatea căpăținilor; a doua cum se adună pământul din țărina cea mai măruntă dela suprafață, rădăcinile verzelor află mai la un loc nutreământul de lipsă; a treia moșinoaiile de pământ adunate lângă firele de varză, nu lasă să stee apa lângă acelea, când sunt ploi mai îndelungate, ear' a patra însemnătate o au mușinoaiile, că pe timp de secetă pot păstra mai îndelungat umezala de lipsă pentru rădăcinile firelor de varză.

Ca toate legumile, așa și verzele au mai mulți dușmani, cari une-ori nu numai că le împedecă în creșterea lor regulată, ci le chiar și nimicesc. Intre acestia să numără: purecii și omidele de varză.

Purecii de varză sunt niște insecte surie-verzii, cari se grămădesc une-ori cu miile pe partea din jos a foilor, pe cari apoi le mănă și găuresc. Impotriva acestor insecte mai mult uricioase, încă s'au născocit în timpul din urmă mai multe mijloace de stirpire. Intre acestea se numără Thanatonul și pravul de var.

Thanatonul este un fel de leșie de tăbac, care cu ajutorul unei pompe se stropește pe foile de verze. Dar cum Thanatonul este veninos și poate se ajungă în căpăținile de varză deci întrebuințarea lui nu prea e de recomandat. Mai de recomandat este pulverea de var, care se presară pe foile verzelor atăcate și prin care apoi se stirpesc în timpul cel mai scurt. Ploile mai răci încă sunt un dușman primejdios al purecilor, după cari de regulă mor și se stirpesc, după-cum s'au și născut.

Omidele de varză încă sunt un dușman primejdios al verzelor, care une-ori le nimicește cu totul. Acelea provin dela fluturii albi, cari le depun

VESELIA.

— Foița glumeață a Foii Poporului. —

Amestec de limbi în târgul Mediașului.

În Mediaș în dric de vară
Să ține un târg de țeară,
Târg vrășmaș și târg vestit —
Precum nici n'ați auzit.
De oi, ține vr'o trei zile,
De vite vr'o patru zile,
De feciori și de copile,
De pluguri și de rotile,
De bote, lopată, dîrg
Zece zile tot un târg.
Intr'o zi de târg de vite
Am ajuns pe nimerite
Lâng'un om, ce tîrguia
La doi boi; el tot sbătea:
»Ți-am dat zece pe trei sute?
Na! și Dumnezeu s'ajute!
Când era să dea arvuna
Vine-un Sas și 'ntinde mîna:

»Noane moi! iei banii mei?
Doar' io cumpăr boi a ței! —
Hundspërzece pe tri şuț
Jell și Dumenzoo se juț!
»Fride aih! Das las ich nicht,
Dintiu io am tirghit.
Dreihindert und dreißan zlot
Chimper boi cu jug cu tot.
Jidanul întinde mîna
Să dea lui Ioan arvuna.
»Adjon Isten jó napot!
Hát az ökröt eladod?
Háromszázhusz forintot
Áldomás két kupa bort.
»Chirve! zic codea doi boi
Haida să-ți cumpărăm noi!
Dic code: cum murugă
Ba gurumă și rugumă
Bădișor! boii-'s a mnei,
Îți dau galbēni, îți dau lei,
Pă tri suce douăzeși
Mai pun și nîși și uce-așa
Îți dau și căldărușă.
»Moi Ion! boii-'s a lui io
S'ajuț ție Dumenzoo!

Dai io trizeci pe tri şuț,
Ții! și Dumenzoo să jut!
»Über draisih ah noh drai
Is ți daier! ah vai vai!
Bade inche tri mai pun
De nu 'mi dai mi smulg perciun.
»Frate și eu mi-'s Român
Zece zloți dator rămân,
In tri zile 'ți-oiu plăti
Și-ți dau patruzeci pe tri.
»Adjon Isten szerencét
Én megvezem az ököt,
Még öt forint, anyit tesz
Az ökör az enyém lesz.
»Pancivardeș! și amai moi
Boii să-ți cumpărăm noi,
Tri șinzēși na Românică
Na! și nu mai zi nimică.
»Dat tech dăt vadăr, moi Țigan
Io inche ai ca tu mult ban.
De strici tu încă tîrg a neu
Fac cu ghici: fișc în cap a teu,
Moi Ion de nie bocăleu
Și poac în cap lui mutaleu.

în dosul frunzelor acelora. Din ouăle acelea se desvoaltă omidele, cari apoi ca toate omidele rod frunzele acelora, așa că une-ori rămân numai vinele. Cel mai bun mijloc de stîrpire al omidelor, ar fi nimicirea fluturilor încă înainte de a pune ouăle. Dar' aceasta de regulă nu se prea face. De aceea apoi nu ne rămâne alta de făcut, decât stîrpirea omidelor.

Stîrpirea omidelor de varză este un lucru greoiu și uricios totodată, de oare-ce acelea sînt niște insecte foarte puturoase și prin strivirea lor între degete se mărește încă și mai mult mirosul de nesuferit al lor. Mai de recomandat este și pentru stîrpirea acelora pravul de var și cenușa, cari se presară pe foile acelora, cu deosebire dimineața, până când adică sînt pline de rouă, ca acela se se poată lipi mai ușor de ele.

În timpul din urmă s'au mai făcut încercări și cu cultura cănepei de toamnă printre firele de varză, care a a dat bune rezultate. S'a dovedit adică, că omidele de varză, ca și gîrgărițele de bucate, nu prea pot suferi mirosul cănepei, de aceea fug din verzării.

Crepatul căpăținilor la verde încă se întîmplă une-ori, după-ce adică acelea au ajuns o mărime anumită. Aceasta se întîmplă deobște atunci, când verzele au prea mult nutremînt în pămînt și astfel devin prea groase. Prin crepat verzele își perd apoi foarte mult din prețul lor, de o parte pentru-că nu se mai pot vinde cu preț, de altă parte pentru-că dacă se lasă în starea aceasta, se pot strica chiar și acolo pe loc.

Dacă crepatul verzilor se întîmplă într'o măsură mai mică tot mai e rînd și samă, de oare-ce într'un asemenea cas, cele crepate se taie pe rînd și se întrebuintează în economia casnică. Dacă însă acela se întîmplă într'o măsură mai mare, atunci trebuie luate anumite măsuri pentru împedecatul aceluia. Una dintre aceste măsuri ar fi mișcatul cât de puțin al verzilor din rădăcină, prin cari apoi încetează pe un timp oarecare creșterea lor mai departe. Mișcatul verzilor trebuie să se facă totdeauna după o ploaie mai îmbelșugată.

Tăiatul verzilor pentru înăcrit se face îndeobște cîtră sfîrșitul lui Octombrie după-ce adică se recorește bine timpul, de oare-ce dacă acelea se taie pînă-cînd timpul este încă prea călduros, nu se pot păstra mult neînăcrite. Cu cât verzele se pun mai tîrziu la înăcrit, cu atît apoi se pot păstra timp mai îndelungat, Economii nostri de regulă pun verzele la înăcrit numai după-ce intră în postul Crăciunului.

Verzele tăiate se pot păstra timp mai îndelungat și așa neînăcrite, dacă se așează într'un loc svîntat cu o temperatură mijlocie, adică se nu fie nici prea cald, dar' nici frig de tot, ca să înghețe, de oare-ce verzele înghețate nu mai sînt bune de înăcrit. Anumite pivnițe se pot folosi cu bun succes pentru păstratul verzilor, Tot în pivnițe se mai pot păstra și verzele smulse cu rădăcina, cari adică se pun apoi primăvara pentru producerea sîmînței de răsăd.

Acestea sînt recerînțele mai însemnate pentru cultura verzilor; recerînțe, cari trebuie să le cunoască fiecare econom: dacă voiește ca să aibă un cules cât mai mînos și din aceasta legumă.

Ioan Georgescu.

NUTREȚUL.

Plantele înșirate în doi numeri din urmă ai foii noastre, dau un nutreț verde de toamnă și și provisiune de nutreț pe eamnă, așa că cu ajutorul lor putem cruța mult din puțintelul fîn, ce-l avem.

Sînt apoi alte plante, cari dacă le sîmînăm în toamnă, ne dau nutreț verde timpuriu primăvara, încît avem cu ce hrăni vitele pînă-ce le putem scoate la pășune.

Astfel de plante sînt:

Sécara de nutreț, care e de a se sîmîna încît se poate în pămînt gu-noit de proaspăt. Se sîmîna mai deasă decât sécara cultivată pentru grăunțe și se cosește primăvara, înainte de a înspica. Pentru uscat nu e potrivită, fiindcă nu dă nutreț mai de treabă, dar' ca nutreț verde de timpuriu e foarte bună.

Sécara de nutreț se sîmîna în Septemvrie.

Trifoiul roșu se poate sîmîna și în pămînt mai slab. Este de sîmînat spre sfîrșitul lui August sau la începutul lui Septemvrie. Mai eurlînd de sfîrșitul lui August nu e bine să se sîmene, căci se desvoaltă prea cîrînd toamna, dar' nici mai tîrziu decât pe la începutul lui Septemvrie, mai cu seamă în ținuturi mai rîcoroase. În locuri reci, muntoase prăsierea trifoiului roșu nu este de recomandat. Cu cositul așteptăm pînă la înflorire, care urmează de obicei în jumătatea dîntău a lui Maiu.

Amestec de mazăre de toamnă cu mazărice este de sîmînat în pămînt bun mijlociu, pentru-că numai în acest soi de pămînt dă recoltă bună. În decursul toamnei nu cere nici o îngrijire deosebită; primăvara locul însă trebuie neapărat tăvălugit. Nutrețul acesta e de o calitate bună, vitele îl mîncă cu plăcere și vacile, cărora li-l dăm, dau lapte mult și bun.

Să seamănă la sfîrșitul lui August sau la începutul lui Septemvrie și primăvara tăvălugim.

Greutățile nutririi vitelor peste iarnă se pot ușura făcînd, prin ciolomadă, mai gustoase toate acelea soiuri de nutreț, cari de regulă nu le dăm vitelor și pe cari ele le mîncă numai în casuri de nevoie. Între aceste plante se numără tuleii (cotorul) de cucuruz, cari pentru ca să devină mai gustoși, după ce vor fi aduși din câmp, se desleagă din snopi și se așează cum s'a arîtat deja la cucuruzul verde (ciolomadă). În felul acesta ei se moaie, capătă un gust mai bun și tîindu-se cu mașina, vitele îi mîncă iarna bine.

Paiele tăiate, turnumeata și pleava, opărite cu apă, asemenea le putem folosi ca nutreț, pe lîngă fîn.

Fondurile din Blaj.

În numărul din urmă am dat câteva date privitoare la fondurile archidieceșane din Blaj. La cererea mai multora din cetitorii nostri dăm aci conspectul detaiat al fondurilor, fundațiunilor și depositelor, administrate de cassa centrală archidieceșană din Blaj și averea lor cu ziua de 31 Dec. 1902.

»Ah vail vail du Itig lebën
Bring dă leucă, gip dăn clipăl...

Lasă barbă! rupe leucă,
Nu mai voz pe al neu Rîcă.
»Fere, fere itt a botom
Hogy a czigányt tamtossam,
Hogyan kell vásárolni
A vá-árba tréfálnia.

»Stați de-o-parte: numai una
Să 'i raz eu lui Mătrăguna,
Și lui Danciu numai tri
Doară s'or ști omenî,
Că tîrgul 'mi-'l-o stricat
Boii 'mi dragi 'mi-'i-au mîncat.

»Auleu! badița mneu
Aldui-ce-ar Dumnezeu!
Nu mai da, că-'mi spargi căldarea
Și luleaua și amnarea.
Ale! Praleo! calea-'i strîmtă
Nici cărare! Tot o vită
Valeu! badje nu mai da,
Mîanca-'ti-aș eu inima!

»Auleu! »Tulai! »Tă helf! »Ah vail!
»Ne úsd fejemet tolvaj!
(Vin gendarmii!)
»Dai mii cu patru sute?
»Nai! și Dumnezeu s'ajute!!!

Valea-Iepii, în Iulie 1904. George Marian.

STRIGĂTURI.

Culese de Păunaș.

Frunzuliță, foaie fragă
Cum se-'ți zic mîndruță dragă?
Da 'ți-oiu zice floare dalbă
Că de mică 'mi-ai fost dragă!
— Da io bade cum 'ți-oiu zice?
Trandafir roșu înflorit
Că de mică te-am iubit.

Frunză verde de mohor
Mă badița badișor,
De-ai umbla lumea împrejur
Să te întorci eu grău în ciur,
Nu ții căpeta drăguță
Să-'ți fie la inimă,

Așa precum 'ți-am fost eu
Dragă la sufletul tîu.

Săraci cărările mele
Multă iarbă crește 'n ele,
Las' să crească
Să cosească
Ca să nu mă despărtească,
Da guri rele
De cățele
Cin' m'o despărțit pe mine
N'aibă 'n lume nici un bine,
N'aibă cruce la mormînt
Nici parte de Domnul sfînt.

Și-aseară treceam pe coastă
Mîndră pe la casa voastră
Și auzeam pe maică-ta
Cum din gură cuvînta,
Să te lași mîndră de mine
Că nu-'s vrednic eu de tine.
Lasă-te cu D-zeu
Că ție 'ți-o părea rău,
Că-i sta toată ziua în prag!
Cu firușu tras în ac,

Eată starea acestora, după cercularul consistorial Nr. 3374 (1901):

Fondul Basiliti, cor. 284.945.68. Fondul Cassa centrală, cor. 4038.20. Fondul Șuluțiu, coroane 1.016.943.79. Fondul Cler, coroane 1.481.778.19. Fondul Școlasti, 81.764.25. Fondul Danuț, cor. 65.334.78. Fondul Pensia profesorilor, cor. 106.733.67. Fondul Sf. liturgie, cor. 25.155.68. Fondul Esactoratul, cor. 3818.10. Fondul Catedrala, cor. 72.839.30. Fondul Alutan, cor. 26.559.15. Fondul Chirilă, cor. 13.730.33. Fondul Simu, cor. 45.451.08. Fondul Vancea—Făgăraș, cor. 4727.49. Fondul Vancea—Aiud, cor. 3277.99. Fondul Dispoziția, cor. 13.852.61. Fondul Duțiu, cor. 3089.02. Fondul G. Vlăsa, cor. 682.74. Fondul P. Moldovan, cor. 4746.36. Fondul Asigurare, cor. 29.946.94. Fondul Orăștie, cor. 2344.16. Fondul Jidveiu, cor. 1045.97. Fondul Egeriste, cor. 7141.11. Fondul Tartia, cor. 3291.13. Fondul Pens. normal, cor. 29.814.08. Fondul Bucerde, 6788.85. Fondul Velcheriu, cor. 2895.04. Fondul Alecuș, cor. 1872.74. Fondul Ercea, cor. 1893.08. Fondul Ciurilă, cor. 443.24. Fondul Faget, cor. 612.—. Fondul Glogoveț, cor. 3062.27. Fondul Șerban, cor. 882.08. Fondul Pagida, cor. 299.49. Fondul Șeulea, cor. 855.53. Fondul Cecalaca, cor. 1384.08. Fondul Săn-Mărtinul-de-Câmpie, cor. 6389.10. Fondul Ticuș, coroane 972.59. Fondul Seminarul, coroane 278.750.43. Fondul Cipariu, cor. 59.049.25. Fondul Bobohalma, cor. 413.35. Fondul Abrud, cor. 14.100.—. Fondul Lodroman, 1724.53. Fondul Șomfalău, coroane 879.25. Fondul V. Cămarăș, cor. 1535.05. Fondul Tr. Coșocna, cor. 3000.—. Fondul Reun. biseric., 2258.56. Fondul Deficienți, coroane 78.608.71. Fondul Negruțiu, cor. 10.145.60. Fondul Premii, cor. 26.530.10. Fondul Tr. Almaș, cor. 8500.—. Fondul Tr. Dârgea, cor. 33.700.—. Fondul Pop & Maior, coroane 2694.09. Fondul Strâmba, coroane 2104.42. Fondul Marinoviciu, cor. 5142.39. Fondul Tordai, cor. 6037.93. Fondul Milaș, coroane 2485.36. Fondul Leon Lupu, 6500.06. Fondul Spring, cor. 5512.69. Fondul Viduo-orfanal, cor. 370.392.01. Fondul Ioanette, cor. 14.277.29. Fondul Subsidiul erarial, cor. —.—. Fondul Tipografia, cor. 1457.74. Fondul Convict, cor. 37.839.98. Fondul Tauni, cor. 14.222.22. Fondul Dr. Victor Șmigelski, franci 8500. Fondul Chisău, cor. 400.—. Fondul G. Pop, cor. 2696.16. Fondul Diverse, cor. 12.397.07. Fondul Școala indu-

strială, cor. 219.57. Fondul Crucerul, cor. 4665.95. Fondul Lunca, cor. 2830.65. Fondul Spini, cor. 1148.29. Fondul Papfalvi, cor. 45.968.57. Fondul Ceanul-mare, coroane 414.02. Fondul Tr. Alba-Iulia, cor. 724.53. Fondul Craifalău, cor. 2991.12. Fondul D.-S.-Mărtin, cor. 695.97. Fondul Veștem, cor. 478.79. Fondul G. S. Popa, cor. 2081.11. Fondul Abrud școala, cor. 549.06. Fondul Agârbiciu, cor. 3207.36. Fondul Metropolia, cor. 1.012.845.28. Fondul Tobiaș, coroane 4076.16. Fondul Angyal, cor. 425.47. Fondul G. B. V., 9494.—. Fondul Ernotfaia, cor. 400.—. Fondul Tr. Blaj școl., 1013.27. Fondul Școala de fete & spital, cor. 299.16. Fondul G. Mesterhaza, cor. 5756.72. Fondul I. P. Maior, cor. 2822.50. Fondul K. Polyán, cor. 103.50. Fondul Bota, cor. 2929.85. Fondul D. Bardosi, cor. 2000.—. Fondul Șard, cor. 586.57. Fondul Tr. Turda, cor. 824.53. Fondul Ohaba, cor. 661.73. Fondul Mortii, cor. 820.11. Fondul Cluj, coroane 565.86. Fondul Tr. Arieș, cor. 13.555.20. Fondul Tr. Dârgea, reg., cor. 29.226.29. Fondul Velcheriu-școala, cor. 2363.37. Fondul Tr. Cluj, cor. 38.289.13. Fondul Tr. Ludoș, cor. 25.145.29. Fondul Tr. Pogăceaua, cor. 621.03. Fondul Tr. Catina, cor. 14.145.55. Fondul Straja, cor. 1609.79. Fondul Vic. Făgăraș, cor. 9935.22. Fondul Tr. Aiud, cor. 4035.41. Fondul Dr. Caianu, cor. 485.72. Fondul Dunca, cor. 1154.73. Fondul G. Pop-famil., cor. 7800.—. Fondul Tr. Reghin, cor. 1461.91. Fondul Tr. Blaj (Mănărade), cor. 2580.62. Fondul Tr. Mureș, cor. 6002.73.

(Va urma).

Știri economice, comerc., jurid., industr.

O hotărîre ministerială. Ministrul de interne în urma unui cas concret, a statuit, că folosirea animalelor bolnave la lucru atunci formează delict polițial veterinar de pedepsit, dacă boala animalului se cunoaște și e constatată de un doctor-veterinar.

Roadă de prune în Slavonia va fi anul acesta foarte bună. Prunele sunt foarte multe mari și sănătoase. Culesul lor se va face la începutul lui August. Asemenea este îmbelșugată roadă de prune în Franța.

Strugurii necopți. Din boatele ne-coapte de struguri se face în Grecia o beutură foarte bună și răcoritoare. Boatele acre se sdobesc, apoi se toarnă apă pe ele și zama aceasta se îndulcește cu zahăr. — Strugurii necopți se mai fierb și cu zahăr, făcându-se astfel un fel de sirup foarte gustos.

Esposiția în D.-S. Mărtin. Am amintit, că Reuniunea agricolă din comitatul Tërnavai-mici va aranja o esposiție agrară în D. Săn-Mărtin, în 14 și 15 Sept. c. După cum se vestește din Dicio-S. Mărtin esposiția promite a isbuti foarte bine. S'au înștiințat a lua parte proprietarii și economii de pe Mureș și Tërnavai; vor fi espuse și mașini și alte unelte economice și se vor face vânzări și cumpărări însemnate.

SFAT.

Cum curățim buțile. — Turnând în ele apă amestecată cu țărițe sau făină, o lăsăm în buți până-ce începe a trece în fermentație (ferbere). Golind vasul, pier toate mirosurile și necurețeniile. Buțile goale trebuiesc, tot la 5—6 săptămâni curățite cu puciosă.

Mirosul de lemn al butoaielor (buglanelor) îl îndreptăm, dacă le umplem cu apă de var, la care mai adăugăm de fiecare hectolitru, vre-o 20 de grame de potașă. Această soluție o lăsăm 6—8 zile în butoaie; după-ce o golim, spălăm butoaiele cu apă proaspătă. Aceiași soluție se poate folosi de mai multe-ori, adăugându-i mereu ceva var sau potașă.

FELURIME.

Folosul zahărului. În adunarea medicilor din Paris Drul Toulouse o ținut a prelegere despre zahăr, arătând că zahărul e foarte nutritor. Toulouse a spus, că el a observat o înrîurîță foarte bine-ăcetoare a zahărului asupra oamenilor, cari slăbiseră și nu puteau să se întrame cu nici un mijloc. El a dat astorfel de oameni zahăr în măsură mare și regulat, sau îi făcea să beie zahărul — topit în

Nici nu-i trage, nici împunge
Fără din inimă îi plânge,
După mine tii uita,
Oând pe mine mei vedea
Pe mine ori urma mea
Ți-se rupe inima.

Mândrulița mândra mea

Ce ți inima-asa rea

Ori tu vrei să strici și-a mea,

Lasă-mă badiță în pace

Că de tine nu-mi mai place,

De-aseară când te-am văzut

Că cu alta ai șezut,

La fântâna din izlaz

Și m'ai umplut de năcaz.

Bade nime nu-i de vină

Că ți casa șindilită

Și mândruța ți urită,

Că ți casa tot de peatră

Și mândruța ți buzată,

Pune-i clopote pe buze

Și o trimete 'n cacouruze,

Să pască iarbă și frunze

Să se subție la buze.

Cum nu-i doru mare căne
Peste multe dealuri vine
Și se bagă în sîn la mine,
Și mă întreabă de mărgele
Cine a dat banii pe ele?
— Cel cu buze subțirele.
Și mă întreabă de cercei
Cine a dat bani pe ei?
— Cel cu ochii mititei.

Ține-mă mândruțo bine
Până mă vezi lângă tine,
Că dacă m'oiu depărta
Cu anu nu mi vedea.

Rău mă doare, dorul, doare
De mă usc de pe picioare,
Rău mă doare inima
De fâptura maică-ta
Că 'n față te veselește
Și în dos te ciufulește.

Ea mă duc mândro, ca mîne
Dorul meu la tin' rămâne

Grijește-mi-l mândră bine
Precum te-am grijit pe tine.
Nu-l lăsa bade la mine
Că-s copilă mică în trup
Dorul tău nu-l pot să-l duc,
Și-s copilă mititea
Dorul tău nu-l pot purta.

Mândruliță, fir de grâu,
Vrut-aș fi să nu te știu,
Că de când te știu pe tine
N'a rămas inimă 'n mine,
Și câtă a mai rămas
Tot de dorul tău a ars.

Cătu-i Ardealul de mare
Dragoste în el nu are
Mureșul e mititel
Șade dragostea pe el.

Rele zile am ajuns Doamne
Că fetele toate-s doamne
Și părinții mor de foame,
Toată muta-i cu metasă
Dar' mălăiu nimic pe masă.

lapte. Zilnic se pot lua și până la 300 gr. zahăr și efectul e mai bun atunci, dacă zahărul se ia în lapte. Toulouse măsura greutatea bolnavului, și îi dădea zilnic de atâtea-ori câte 8 grame zahăr, câte kilograme era greutatea. În chipul acesta a ajuns la rezultate foarte bune, cu deosebire la femeile slăbite.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Sibiu.

Frumoasa noastră petrecere de casă din 25 Iunie c., ce loc de întâlnire și de plăcută distracție a fost pentru un mare număr de meseriași, de țărani și inteligenți, pe lângă câștigul moral, a adus și o frumoasă sumă la venitele reuniunii.

Din venitul curat al petrecerei am adaus 60 cor. la fondul de 20 bani, întemeiat în scopul acuirării unei case cu hală de vânzare; 50 cor., fondului disponibil; suma de 15.60 cor., încasată prin subscrișul president cu pălăria »Dzeu vede« am adaus-o la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor nostri. La venitul curat e computată și suma de 5.18 cor., rezultată din incurgerile poștei umoristice (la venitul curat al poștei sunt a se calcula și 300 ilustrate nevândute, în valoare de 18 cor.), și 1.20 cor., rezultată din vânzarea insigniilor dansatorilor. Drept îmbogățire a inventariului privim și cele 35 »manere« necesare la fixarea tablelor cu numirile localităților pentru poștă, dăruite de harnicul nostru măsar, dl Emil Petruț.

Pe când îndrăsnim a aduce sincere mulțămite dirigentului corului dlui Candid Popa, inv., și harnicilor săi coristi (dame și domni), zeloaselor postărițe (factor postali), dlui Reschner, proprietariu al magazinului de musicalii, pentru bunăvoința arătată prin punerea la dispoziția noastră a celor 2 gramophone cu cari a executat mai multe arii — ne exprimăm totodată recunoștința față de următorii suprasolvenți și anume: Dr. L. de Lemény, adv. 10 cor., Stefan Moga, franzelar, Ieronim Preda, dir. tipogr. arch. Leontin Simonescu, secr. metr., fie-care câte 2 cor., Ilust. Sa di Dr. At. Marienescu, R. Smu, inv. pens., Pavel Cotoț funcț. metr., Nicolae Togan, protopres., Vasile Stan, prof. sem., Victor Păcală, prof. Ilie Dănilă, sodal frizer, Victor Preda, măestru măsar (Avr'g), Dr. Enea Papiu, cand. de adv., Jucu, locot., (Lugoj), P. Tincu, funcț. la »Al-

bina«, Const. Popovici, not. pens., fie-care câte 1 cor., Petru Ilieș, compactor, 60 bani, Iul. Fejérdy, 50 bani, Alexandru Luca, Petru Drăgan, sodal pielar, Iosif Boca, cismariu, fie-care câte 40 bani.

Sibiu, 12 Iulie n. 1904.

Victor Tordășianu,
president.

I. Apolzan,
notar.

Din Oșand.

Simțindu-se lipsă de cărți rituale la biserica gr.-or. rom. din Oșand (Bihor) și făcându-se colectă pentru procurarea aceloră, au binevoit a contribui următorii locuitori din comună:

Dimitrie Țeț și Raveca Bala 14 cor. 50 bani; Moise Țeț și soția Ana Darabant, 14 cor. 50 bani; Teodor Bala și soția Saveta Iova 14 cor. 50 bani; Flore Bala și soția Raveca Abrudan, 14 cor. 50 bani; Melentie Abrudan, jude, și soția Eva Berte 14 cor. 50 bani; Ignatie Morac și soția Raveca Dula 14 cor. 50 bani; Teodor Marian, și soția Ana Abrudan, 14 cor. 50 bani; Gheorghe Marian, și soția Domnica Lăzuran, 14 cor. 50 bani; Theodor Hiriș și soția Saveta Țeț 14 cor. 50 bani; Ioan Abrudan (Iuonaș) 13 coroane, Gligor Turla și soția Ana Cioara, 12 cor. 20 bani; Raveca Șuşman v. d. lui Vasile Țeț, 7 cor. 24 bani; Raveca Dulo v. d. lui Teodor Micloș, 7 cor. 24 bani; Flore Marian și soția Eva Braje 7 cor. 24 bani; Ioan Marian și soția Teodora Lăzuran 7 cor. 24 bani; Crăciun Dulo și Junele Crăciun Nestor 7 cor. 24 bani; Abrudan Vantie și soția Ana Bala 7 cor. 24 bani; Gligor Suciu, și soția Elena Duma, 7 cor. 24 bani; Melentie Bala și soția Flore Brînzaș, 7 cor. 24 bani; Gheorghe Marian și soția Saveta Turla 7 cor. 24 bani; Petru Nistor și soția Saveta Morac 7 cor. 24 bani; Mihaiu Bercea 11 cor. Frații și surorile: Dimitrie Nistor, Teodor Nistor, Vasile Nistor, Floarea Nistor, măritată după Teodor Martin, Saveta Nistor, măritată după Iosif Toderoiu, fiecare 5 cor. 20 bani, de tot 26 coroane, Teodor Lazar și soția Maria Nan, 6 cor. 20 bani; Vasile Țeț și soția Maria Nistor 6 cor. 20 bani; Maria Ardelean soția lui Petru Moț, 4 cor. Vasile Strauț, învățător 8 coroane. Suma colectată face 290 coroane, din care s'au cumpărat, un Mineiu în 12 tomuri, un Triod, un Pentecostar, un Apostol, un Orologiu mare și două mici și un Octoih mare și au mai rămas bani gata la mâna colectantului 14 cor. 75 bani, cari se vor folosi la procurarea de cuverte pentru păstrarea cărților. La cumpărarea cărților a conlucrat mult și dl preot Petru Ardelean, instruând patru tineri în cântările bisericești, și ca se poată cânta cântăreții în amândouă stranele, s'au îndemnat donatorii a procura cărțile. »Cela ce sfințești pe cei ce iubesc podoaba casei tale, Tu pe aceia-i premărește și într'u dumnezăiască mărirea Ta«.

Vasile Strauț,
învățător ca colectant.

CRONICĂ.

Palatul regal din Belgrad, în care a fost ucis fostul rege Alexandru și regina Draga, va fi dărimat. Lucrările de dărimare s'au și început. În locul palatului se va planta un parc.

Apărare contra lipselor. Comitetul administrativ al comitatului Turda-Arieș a ales o comisie, care se studiază pagubele, cauzate de secetă și se face un proiect, cum se se apere locuitorii din comitat contra eventualei foamete.

Jidanii și Ungurii. Fetele jidane din comuna Kun-Majsa (Ungaria) au aranjat zilele trecute o petrecere la care n'au invitat pe nici un creștin. »Alkotmány« scriind despre stirea aceasta zice următoarele: E frumos dela ele, că creștini n'au invitat la petrecerea lor, aceea însă totuși e ne mai pomenit, că înainte de petrecere au luat hotărâre formală să nu invite goimi. Numai așa: goim! Aceasta înseamnă atâta, că cei cari sunt maghiari și creștini sunt goimi, — mai josnici decât dobitoacul. Astfel cutează să-și bată joc de maghiarii deja și fetele jidance. — Ei, eată prietinia maghiaro-evrească!!

Icoana Mariei de Cazan. Ziile trecute nește hoți până acum necunoscuți, au furat din Catedrala din Cazan (Rusia) icoana Mariei de Cazan, făcătoare de minuni. Acest furt a făcut mare târâboiu în poporul pravoslavnic al Rusiei, căci se crede, că faptul acesta nelegiuit va aduce mari nenorociri asupra țării. Icoana era toată lucrată în aur și împodobită cu mărgăritare. În progadia bisericii s'a aflat o inimă de aur și câteva mărgărite, cari sunt dela icoană, dar' hoții n'au fost aflați. Foaia »Svet« zice, că hoții nu pot să fie Ruși, ci străini.

O telegramă mai nouă vestește, că hoțul a fost prins; el e un om decăzut.

Fără plată. Din Constantinopol se scrie, că starea oficerilor și deregătorilor turci e desnădăjduită. Statul neavând bani, nu-i poate plăti și așa trebuie să slujească fără plată, ear' soldații de rënd nu capătă adeseori nici de mâncare. În urmă acesteia nemulțumirea e mare, dar' cine cutează să se plângă în public, e declarat de »Turc tinere« (revoluționar) și e arestat. Astfel a fost prins zilele trecute în Constantinopol un general: deregători mai mici sunt prinși cu grămada. — Sermana Turcie!

Oaspeți nechemati. Foile maghiare scriu următoarea întâmplare, ce s'ar fi petrecut la Putna cu ocaziunea sărbătorilor în amintirea lui Stefan-cel Mare: La sărbări au luat parte și doi redactori din Budapesta, Corneliu Bakcsy și Ioan Zaslo. Primul nu știe bine românește, al doilea e român de origine. La banchet a aflat un student român, că sunt de față și 2 ziaristi »maghiari«. 'I-a întrebat, ce cauză la Putna. »Sunt cetățean maghiar de naționalitate română«, a răspuns Zaslo. La aceasta studentul român strigă către ceilalți colegi ai săi: »Priviți-l, acesta e renegat. Ei ne vând guvernului maghiar. Ei au tradat și pe universitarii români din Ungaria. Nu-i ertat să suferim între noi astfel de oameni. Afară cu ei!« Cei 2 oaspeți nechemati abia au putut scăpa nescărmenati dela Putna. S'au ascuns în casa unui neamț, ear' seara au plecat pe furiș cu trenul la Cernăuț.

Luptă cu Țiganii. În satul Felegyhaza din Bihor a fost o luptă strajnică între locuitori și nește Țigani-corturari. Un ficior mâna două juninci la câmp și Țiganii au voit să-i le ia. La strigătele de ajutor ale feciorului, au venit mai mulți oameni și Țiganii, cari aveau mai multe căruțe, au fugit spre sat. Aici au atacat cu revolvere pe oamenii, cari le-au aținut calea și au trecut prin sat. Oamenii, spăriați întâiu, s'au luat după ei vre-o 60 de inși cu căruțe și i-au ajuns, dar' pe atunci au sosit și gendarmii, cari au arestat pe Țigani și i-au dus la Sékelyhid. Țiganii erau 21 de bărbați, apoi multe femei și copii.

Statua lui Pasteur. Stim, că învățatul francez Pasteur a aflat leacul (prin altoire) contra turbării, devenind astfel unul dintre cei mai mari binefăcători ai omenimei. Marelui bărbat i-s'a ridicat acum la Paris o statuă, care a fost desvelită zilele trecute cu mare pompă și fiind de față presidentul republicii franceze, ministri și o mare mulțime. Statua e împodobită la basă cu relieful (figuri) și înfățișează pe Pasteur șezând.

De-aș crește ea bradu 'n munte
N'oi iubi fete cu sute,
Oiu iubi una săracă
Când mă uit la ea se-mi placă.

Frunză verde leuștean
Când eram de nu iubeam
Unde mă puneam durmeam,
Dar' acum de când iubese
N'am loc să mă odihnesc.

Dorule, bujorule
Du-te puișorule,
Până la mândruța mea
Seara când o întuneca,
Spune-i dragă, spune-i zău
Ca p' aici pe unde-s eu,
Nu e iarbă, nice grâu,
Fără sânge până 'n brâu.

Bate vântul 'n cetișor
Umple-mi inima de dor,
Bate vânt peste vâlcele
Umple-mi inima de jele.

Cununii. George S. Radu, agronom și d-șoara Maria N. Z. Macrea, vestesc cununia lor care se va celebra în 18 Iulie a. c. la 3 ore d. a. în biserica din Săcel.

— Emilia Rațiu și Pompiliu Săbăduș, comerciant, își vor sërba cununia în 1/14 August la 3 ore d. a. c. în biserica gr-cat. din Reghinul-săs.

Al 51-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit moștenitorilor legali ai răposatei văduve Maria D. Mohan, fost membră al numitei Reuniuni, ajutorul statutar.

Acesta este al 51-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Neecrolog. Subscriși cu inimă înfrântă de durere anunțăm în numele nostru și al numeroșilor consăngei trecerea la cele eterne a iubitului și neuitatului nostru tată, unchiu, Nicolae Porea, preot gr-cat., răposat după lungi și grele suferințe în etate de 59 ani și 32-lea al preoției sale în 21 Iulie n. la 7 ore dimineața. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odihnă vecinică în cimitierul gr-cat. din Basna, Sâmbătă în 23 Iulie la 9 ore înainte de amiază Sofia Porea, Ioan Novac și soția, Ana Porea, nepoți; Dr. Eugen Porea, fiu.

Comerciant român. Sântem veseli a vestii iubitorilor nostri cetitori, că dl Victor Onițu cumpărând băcănia (speteria) societății »Concordia« din Sibiu, o va continua sub firma sa (Strada Măcelarilor). Cunoscut fiind dl Onițu ca un comerciant solid și iscusit în ale negoțului, rugăm onor. public românesc a face cumpărările de lipsă în prăvălia sa, unde va fi servit solid și cinstit. De altcum atragem atenția cetitorilor nostri asupra inseratului dlui Onițu din nrul de azi al foii.

Români în serviciu japonez. Foile din România scriu, că trei mărinari români de pe vaporul român »Turnu Severin« au intrat înainte cu două luni în serviciu japonez. Vaporul se afla în portul Cardiff. Mărinarii George Fănuță, Al. Becheru și Georghe Donici având un conflict cu căpitanul vaporului au părăsit vaporul și s'au dus în China, apoi în Japonia, unde au intrat în serviciu pe vaporul »Yokohama«. Becheru a trimis acum o carte ilustrată mecanicului de pe »T. Severin« cu data: Chelfoo, 5 Iunie 1904. El scrie următoarele: »Sunt sănătos și mă aflu cu Fănuță și Donici pe vaporul de război japonez »Yokohama«, eu ca mecanic cl. III., Donici ca fochist și Fănuță ca matroz. Ne tratează foarte bine. Vaporul nostru circula între Port-Arthur și Chelfoo, distanță de 60 mîle. A. Becheru«.

Lipsă de apă. În urma secetei, ce băntuie nu numai la noi, ci aproape în Europa întreagă, seacă izvoarele, și riulețele mici sînt ca niște părăie. Astfel s'a micșorat marea riu Elba, de lângă Drezda, care acum e numai ca un pârâu. Asemenea a scăzut riul Seina, care curge prin Paris, așa că Parisienii s'au temut că nu vor avea apă. Lipsa de apă e altcum simțită și prin orașele noastre.

Kruger. Guvernul englez s'a învoit, ca Kruger să fie înmormântat în Transvaal, lângă soția sa, după cum a dorit bătrânul. Răposatul a fost transportat la Haga, unde a fost înmormântat provisor în capela unui cimitier. De aici va fi dus peste câteva luni în Africa. Astfel bătrânul fost president se va odihni în pămîntul patriei, pentru care s'a jertfit.

Lupi vara. După cum sîntem informați, pe hotarul comunei Pianul de sus se află, acum în toată verii, niște lupi, cari vin până aproape de comună și fac pagube în vite; s'au văzut cătîcînd pe câmp chiar ziua. Lupii au mîncat până acum trei mîanzi și un porc și au atacat o vacă. Să crede, că haita de lupi este o lupoaică cu pui ei. Primăria din Pian e dator să facă grabnic pași de lipsă spre a scăpa pe locuitori de aceste fiare păgubitoare.

Directorul fundației Șulutane a ținut Joia trecută sedința sa. Privitor la aceasta »Unirea« scrie: Au luat parte puțini membrii externi, ca de pildă: Ioan Mezei, (Pesta) Vas. Hossu, (Cluj), I. S. Șulut, (Sibiu), Iuliu Bardoși, (Sibiu), Leontin Pop, (Cluj), Basiliu Harșianu, (Sibiu), Ioan Simionas (Deva), și Dr. Ales. Pop, (Blaj). Dimineața s'a celebrat liturgie cu parastas la biserica parohială, în apropierea căreia e îngropat mitrop. Șulut. Rapoartele administrației și a avocatului au fost luate spre știre.

Teatru nemțesc în Ardeal. Ministrul de interne a dat concesiile de nou directorului de teatru Leo Bauer să dea reprezentații teatrale nemțesti în următoarele locuri: Sibiu, Brașov, Sebeșul săs., Medias, Orăștie, Bistrița, Cohalm și Agnita.

Statuă lui Caragheorghe. Reprezentanța orașului Belgrad (Sêrbia), la propunerea primarului, a hotărât să ridice o statuă lui Caragheorghe, capul celei dintâi răscoale sêrbești contra Turcilor. Spre acest scop a votat 100 mii de dinari.

Roosevelt és Parker. Acestia sînt cei doi candidați — cum am scris — la preșidenția Statelor-Unite din America. Alegerea va fi numai în 4 Oct. c., dar cu toate aceste cortesirile iau întindere uriașă și după datina americană se fac cu mîile rămășagurile pentru unul sau altul din cei doi candidați. Zilele aceste s'a dat pe partea lui Parker și fostul president Cleveland, prin ceea-ce s'au mărit șansele de reușită ale candidatului democraților.

Focuri. Săptămîna aceasta au fost mari focuri în foarte multe părți ale țerii, atât în Ungaria, cât și în Ardeal. Eată unele focuri din părțile noastre, despre cari avem cunoștință:

În Petridul-de-jos (l. Turda) s'a aprins pădurea bisericeii rom. gr-cat. și au ars vre-o 25 iugere; paguba e vre-o 5000 cor. La Bistra asemenea a fost foc de pădure; au ars vre-o 30 iug. Paguba e 16 mii cor. — Un mare foc a pustiit comuna Somoșd (l. Oșorhei); la stingere au fost mare lipsă de apă. — În Mocriu, Chichindamare, Lovrin, Folia, Petromani etc. a ars grâu mult în clăi; paguba e mai multe mii de cor. — În pădurea erarială Stretcu (l. Băile Herculane) și în Poiana Jului (l. Oravița) a fost mare foc de păduri. — Mare foc a fost în comuna românească Babșa (comit. Timiș), care a nimicit o parte a comunei. Au mai fost focuri în Sătmăr, apoi în Cinade și Vaidei, despre cari scriem în alt loc.

Convocare. Adunarea cercuală ordinară a despărțementului III. (Făgăraș) al »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român« se va ține în anul acesta în comuna Sâmbăta superioară la 25 Iulie (7 August n.) a. c.

Din program amintim: Raportul general al comitetului despărțementului despre activitatea sa dela ultima adunare generală. — Raportul cassarului și prezentarea bugetului pe anul 1904—1905. — Disertațiuni. — Alegerea comitetului central pe un nou period de 3 ani etc. Sînt rugați toți on. membri și binevoitori ai culturii române să ia parte la aceasta adunare. Din sedința comitetului despărțementului ținută la 2/15 Iulie 1904 în Făgăraș. Iacob Macaveiu, director; Dr. Ioan Șenchea, secretar.

La fondurile »Reuniunii sodailor români din Sibiu« s'a făcut următoarele daruri: Véd. Ana Mohan dăruiește întru vecinicia pomenire a răposatei sale soacre véd. Maria D. Mohan, fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor, întemeiat de »Reuniunea sodailor români din Sibiu« 1 cor. ear' la fondul de 20 bani; au binevoit a dărui: Ioan Pinciu, culeg. de litere, 1 cor.; nou hirototitul paroch Zenovie Popoviciu (Satulung, bis. S. Adormiri) și soția sa Mărioara născ. Comșa 2 cor.; Ioan Munteanu, comptabil (Hațeg) 1 cor.; Sergiu Medean, protopresbiter (S. Sebeș) 1 cor.

Fete, cari au înfătoșarea bătrînă, capătă o înfătoșare tinerească și proaspătă, dacă se îngrijesc cu laptele de crastaveți Balassa, veritabil englez de renume universal și de tot nesticăcios. Acest mijloc de frumsețe fără seamă depărtează din față după câteva zile sbărciturile, crețele, pistrii, coșurile și petele de ficat. O sticlă costă 2 cor. la aceasta să-pun veritabil englez 1 cor și pudră 1 cor. 20 bani. Să poate căpeta în ori care farmacie. Expedarea pe postă se face prin farmacia C. Balassa, Budapesta — Erzsébetfalva. Să ne ferim de imitații fără valoare. 31 5-8

Métase-Foulard dela 60 cr. până la fl. 3 70 p. met. pentru blouse și rochii Franco și vama plătită, lîferată acasă. Asortiment bogat de mostre se trimite cu reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

8 20—30 fabricant de mătăsă Zürich.

Petreceri.

In Seliște.

Tinerimea studioasă din Seliște își va ține obiceiuita petrecere de vară Marti în 20 Iulie v. (Sf. Ilie). Inceputul la 1 o. p. m. Prețul de intrare benevol. Locul petrecerii: »Netedul«. Dansul se va continua seara în sala festivă a școalei. La cas de timp nefavorabil petrecerea se va ține în sala școalei începînd la 1/8 o. p. m. Venitul curat se alătură la »Fondul pentru ajutorarea studenților săraci din Seliște«. Invitări speciale nu se fac.

In Lugoj.

Măiestrii români din Lugoj aranjează prima lor petrecere de vară Marti în 2 August n. c. în grădina otelului »Concordia«. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice. În pauză se va reprezenta: »Bărbu lăutarul«, canțonetă teatrală de V. Alexandri.

In Medias.

Inteligența română din Medias și jur, aranjează o petrecere de vară împreună cu dans, în 2 August st. n. (Sf. Ilie) în pavilionul hotelului »Schützen« din Medias. Venitul curat e destinat spre scopuri filantropice.

In Șebișel.

Din Șebișel ni-se scrie: La petrecerea tinerimei române din Șebișel (tractul Sebeșul-săsesc), care a avut loc în 9 Iulie n. c. ca suprasolviri au contribuit dl Savu Cătana, 1 cor.; Ioan Cătana, 3 cor. 60 bani; dl Traian, faur, 1 cor. 50 bani, ambii din Lazuri; d-nă Bendorfean, sub-notar în Săscior, Aron Riu-rean, june în Cacova, Alexandru Durelea, Vasile Zdrenea, inv. din Sebeșel, toți câte 1 cor. Venit curat n'a rămas, pentru-că tinerimea mai multă din împrejurime, n'a participat din cauza timpului nefavorabil.

In Lechința-săsească.

În 17 Iulie c. a fost o bine reușită petrecere de vară în Lechința-săsească, despre care dăm raport la foia.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Ab. nr. 4021. V. A. Sînt: Barbulescu: Instrucție în afacerea dărilor de beutură, consum etc. (12 cr.) și G. Pop: Indreptar practic în afacerile familiare, (2 fl. 20 cr.) Cere-le dela Krafft (Sibiu) sau Ciurcu (Brașov).

Ab. nr. 5333. Trimite scrisoarea simplă; serie pe scurt.

P. Ch. în Lipova. Numele este: Ioan Popescu, Sibiel p. u. Seliște, (Szeben m.); scrie-i.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Cel mai bun și mai fin
săpun economic și praf
de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușteriței nr. 25.

178 1—

Ocaziune rară!

Surprinzător de ieftin.

500 obiecte, de podoabă numai cu 3 Cor. 80. b.

Un orologiu de precizie, splendid, aurit, cu mers regulat, cu garanță de 3 ani, împreună cu lanț potrivit, 1 cravată de mătășă pentru domni, modernă, 3 bucăți batiste de buzunar, 1 inel de domni dragălaș cu peatră imitată, un splendid portmoneu de piele, 1 oglindă splendidă de buzunar pentru toaletă, 1 păr. butoni de manșete, 3 bumbi la piept, 3% aur-double, unelte de scris prima de nickel, 1 album dragălaș de chipuri, cuprinzând 36 ilustrații cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame, elegant, parisian, (Novitate), 1 păr. de butoni de peatră brillant simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte importante de corespondență și încă 400 buc. diverse obiecte, nemcunjugate de lipsă în casă. **Toate la oaltă**, împreună cu orologiu, care singur e vrednic acești bani, **costă numai 3 Cor. 80 b.** Trimitere cu rambursă sau expedând banii înainte prin casa de export

S. Urbach, Cracovia (Krakau) 54/N.

Risicul e exclus, fiindcă ce nu convine
se primește înapoi. 166 1—

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de îngasă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedica ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau în cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățător e institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓC medic de spital specialist:
Budapesta VII. Kerepesi-ut 10. 129 7—

Cel mai bun și mai ieftin izvor de
cumpărat aparate p. îngrijirea bolnavilor.

Articli de gumi.

Pentru îngrijirea teintului
Crème-Hermania Pudră-Herm. Săpun-Hermania

Pentru îngrijirea părului
„Petrocolin“, apă de spălat capul

Manufactură fotografică

183 8—10 Pentru îngrijirea dinților.

Praf de dinți, perii, Ape de gură

Crème de dinți, Pasta

Pentru întreținerea casnică

Zăhar de vanilie. Prav pentru copt.

Parfumerie și săpunărie.

Drogheria „Morscher“,

Sibiu, Hermannstadt, N. Szeben,

Strada Cismădiei nr. 34.

P. T.

Ne permitem prin aceasta a face cunoscut, că am rezolvat pe cale amicală legătura cu hala de vânzare a reuniunii economice și cu conducerea mai departe a agenturii noastre cereuale și principale în Sibiu, am încredințat cu 1 Iulie a. c. pe

Di Rudolf Hamrodi

(Piața-mare nr. 11 etagiul I)

și ne rugăm, ca încrederea dată în măsură așa de mare reuniunii noastre să binevoiați a o transpune și asupra noului nostru reprezentant, unde se vor rezolva toate întrebările și informațiile privitoare la afaceri de asigurare și se vor executa real și culant ori-ce comisiuni.

Budapesta, 1 Iulie 1904.

172 2—8

Prima reuniune ungară gen. de asigurare.

Săpunul Schicht

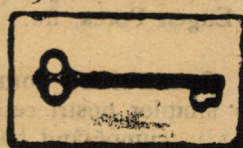
cu marca:

„cerb“

ori

„cheie“

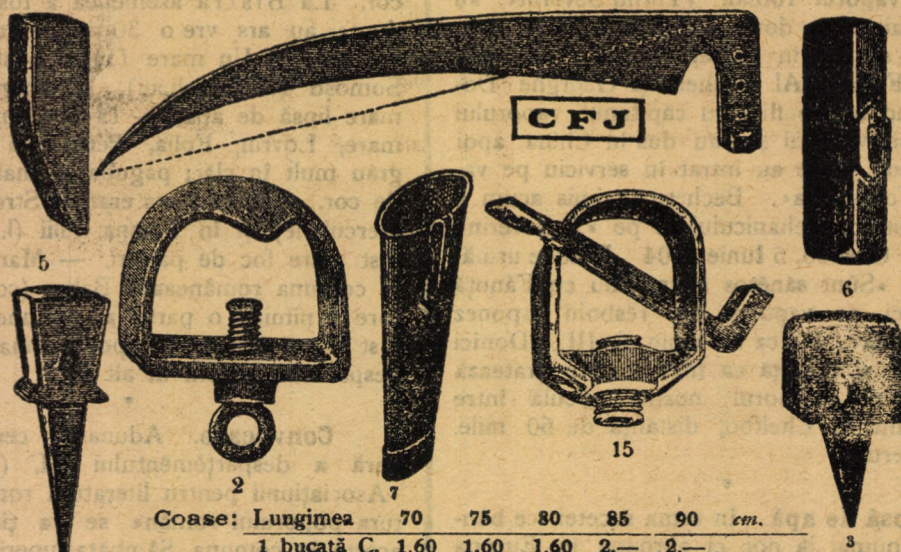
e cel mai bun, mai spornic și
prin urmare cel mai ieftin săpun.

— Liber de substanțe sticacioase.

Se capătă pretutindenea!

La cumpărare se se observe, ca fiecare bucată de săpun să fie provăzută cu numele Schicht și cu una dintre marcele de sus. 156 6—6

Carol F. Jickeli, Sibiu (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul

CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.

Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. 116 8—

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul CFJ se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cismădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săseșc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michail Ehrmann, Șeica-mare,
Michail Simonis, Dăișoara,

Carol Waedt, Bălcaciu,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrei Nemenz, Richișdorf,
W. Prischak, Brad.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 300 grame

1 bucată C. —.96 —.96

1 buc. C. —.86 —.90

C. 1.—

Nicovalele și Ciocanele se vând pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 2 13 15

fig. 7. Toeuuri de cuți

pentru înțepenirea coasei, Dimensiunile 24/32 28/32 32/32 mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară

1 bucată C. —.24 —.30 —.18

1 bucată C. —.40

Cuți de la 10 bani în sus, în variație bogată. Îndeosebi recomand:

Cuțile americane 1 bucată C. —.40

Cuți de Bergamo vinete închise, cu semnul CFJ 1 bucată C. —.80

Toporiște de coase, obicnute de lemn C. —.44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Julius Tentsch) 1 bucată C. —.90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicnute de lemn 1 bucată C. 1.30.

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistrii o piele
moale mlădicioasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 19-26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 bătești)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.
Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } in Sibiu.

I. B. Misselbacher

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearin,
Piața-mare.

Aloisiu Fenig,

croitor de vestimente bărbătești

Sibiu (Nagyszeben) Bahngasse 13,

preia pentru pregătire după măsură toate soiurile
de

Vestimente pentru băieți și copii.

Croitoră modernă și stare neescepțională
se garantează 171 2-2

Reparaturi și toate lucrările ce cad
în aceasta branșă, se execută foarte solid și ieftin.

Deposit de vâpseli, lac și firnis dela fabrică.

Frideric Homm

Sibiu, Weinanger Nr. 4.

Specialitate de lac de chichlibar pentru podine

Marca „Hermann“

un triumf al industriei de lac, vâpsală de
podine, cea mai elegantă, mai durabilă și
mai ieftină. 113 8-10

Vacs de economie pentru podine.

Vâpseli de oleiu

curate pe lângă garanță, frecate fin, se uscă iute,
chiar și gata pentru a se folosi numai decât, cum
și frecate virtos în doze patent și măsurate liber.

Glaură-Email de spălat „Numata“

(nu vâpsea de spirt de lac)

o coloritură practică și elegantă pentru industrie
și meserii, cum și pentru toate obiectele în
economia casnică, ca masă de spălat, mobile, uși,
ferești, păreți etc., în toate nuanțele de colori.

Bronz de lac

cel mai bun pentru a auri ori-ce obiecte în
economia casnică, în meserii și industrie. Ține
pe deplin locul aurului în folie.

**Vâpseli de pământ de minerale
și chemice de tot felul,**

pentru toate scopurile industriale, veritabile
în fineță și lucire.

Ulei de firnis de in chem.

curat pe lângă garanță, ulei de in fier numai cu
mijloace oxydate, liber de reșină și uleiuri streine.

Ulei de terpentin

rusesc, austriac și american.

Deposit de toate soiurile de

lacuri, oleiu și spirt,
recunoscute de calitate excelentă pentru meserii
și industrie.

Gleiu de piele, ease și de flacon veritabil de Köln,
în toate colorile, ieftin.

Lustru de lemn useat
în toate nuanțele de colori.

**Pensulă de păr de porc, de păr de vită,
de păr, de pește, de viezure, pentru
toate scopurile.**

Mostre și liste de prețuri la dispoziție.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele
cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețui modul de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă
și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, strada Ureșului nr. 11 și din
1 Sept. încolo în Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandai de corp), intra-
rea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se
iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în execuția cea mai solidă.

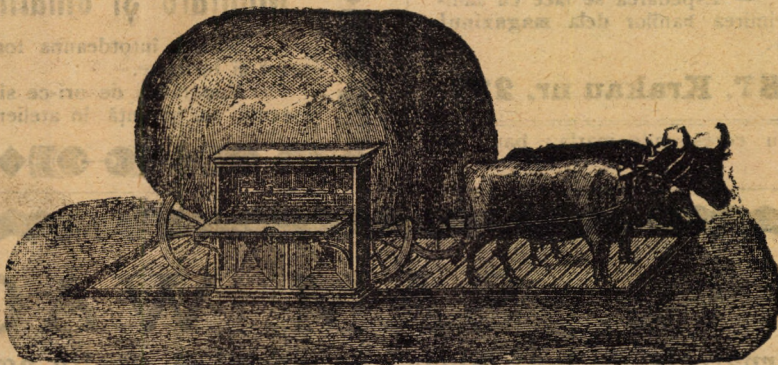
174 1-

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Reinhold, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabri-
canților de clavire din Viena.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Depozit în 1908 la expoziția industrială Sibiu,
medalia de aur 1908 la expoziția economică Sibiu
și primum, medalia de aur.

Depozit în 1908 la expoziția industrială Sibiu,
medalia de aur 1908 la expoziția economică Sibiu
și primum, medalia de aur.

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,
pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

Bascula este montată în pat de fier și este construită întreaga din fier și oțel (podul
basculei este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin
fabrica de cântare

33 11-26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-
ungară, se pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cautiune și
vadiu și ca cautiuni de oșătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarație prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

încasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de for

(casse de depozit), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 140 18-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spece.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperează împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanții și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără garanții.

La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 23—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.

Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

În vleața asta niol odată

nu se va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domnească, 3 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit de peatră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-doublé 3%, 1 garn. de recuise pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu briliant de simili, 5 obiecte glumețe pentru tineri și bătrâni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc. diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Expedarea se face cu rambursă, ori după primirea banilor dela magazinul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corăspunde marfa: banii se înapoiază. 175 1—1

Bine voiți, — Vă rog

a lua la cunoștință, că am cumpărat prăvălia de băcănle (spețerie) a soc. com. pe acții „Coneordia“ din Sibiu, strada Măcelarilor, carea dela 1 August 1904 st. n. o voi deschide sub firma mea înprotocolată

VICTOR ONITIU.

Din parte mi îmi voi da toată silința, ca să îndeplinesc onor. public român cu mărfuri escelente — pe lângă prețuri moderate și serviciu prevenitor!

Rugându Vă totodată de binevoitoriul sprijin al d-voastre, la care mă simt îndreptățit ca român și mă recomand

Cu perfectă stimă

Victor Onitiu,

comerciant.

176 1—3

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

Își recomandă depositul seu asortat cu mașini de cusut pentru familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țară și din externe, cu prețurile cele mai ieftine.

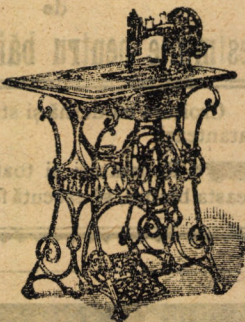
Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 15—26

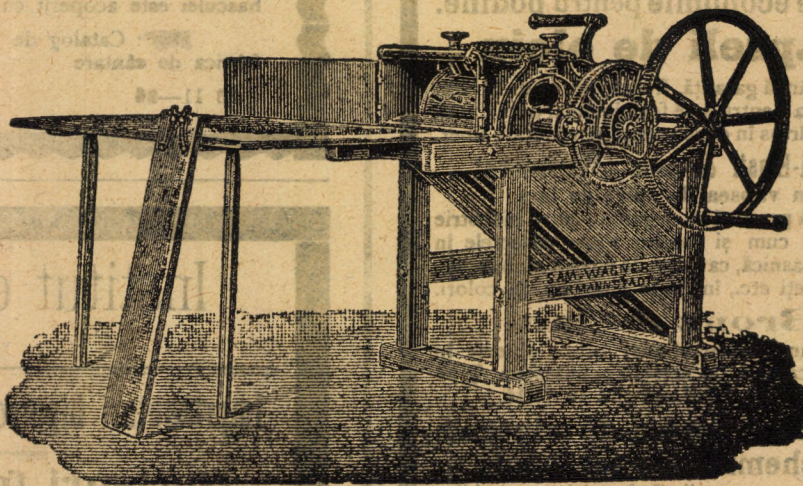
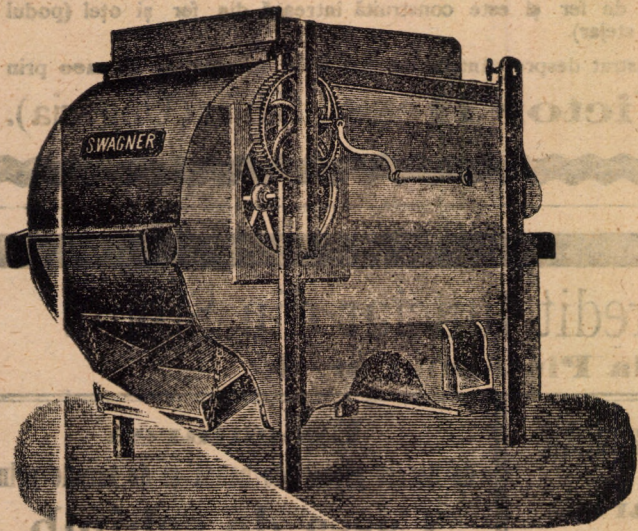
Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se eșecută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

SAM. WAGNER

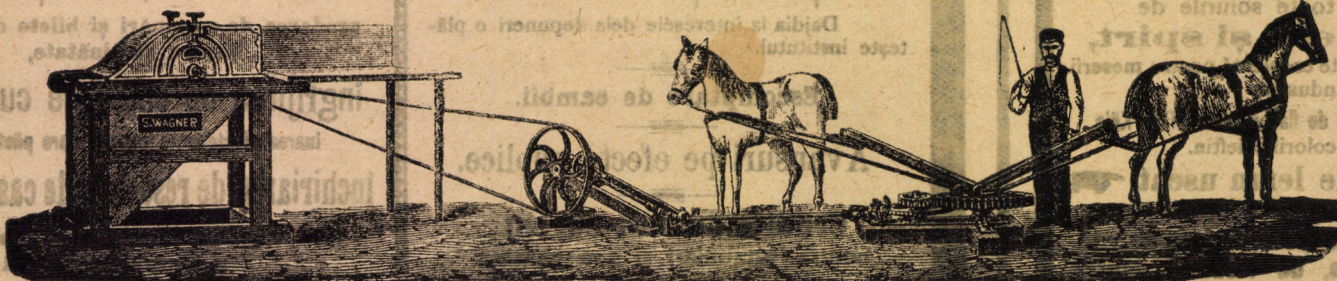
prima turnătorie de fer, fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer

SIBIU, Piața de fân nr. 1.

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfârmător de oucuruz precum și altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată. 141 8—8

Cataloage la cerere gratis și franco.

In atențiune!

Pentru cumpărare și vânzare de juvaere și antichități (lucruri vechi) de ori-ce soi, pe lângă asigurarea de serviciu solid, se recomandă

162 6—6

Grünblatt Benő,
Strada Ocnel, nr. 3.

Tot acolo se cumpără și avisuri de amanet cu prețurile cele mai mari.

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru ghetă boxcalf, oscară, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 18—20

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de primăvară și vară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți în casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

59 12—

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

• • Prăvălia de manufactură • •

— din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11 —

— în dosul păpușarilor. —

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă Dumnezeu îmi va ajuta — în cel mai scurt timp să 'mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum *bumbac, pînă, lăncă, arniciu, țesături*, mai multe soiuri de *pânză*, cum și *cărpe de pînă*, etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în *cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico*, apoi *ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vată umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stoffe de pînă*, și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miă aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre estinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul său sprijin, semnez

Cu toată stima

89 15—

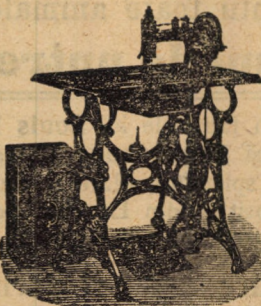
Aurel Popescu.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

8 30—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— Seider & Naumann, G. M. Pfaff. —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 18—

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
95,727.010 coroane. 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

500 florini

plătesc celui-ce ar mai
căpeta vre-odată durere
de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru
trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile:
în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2. In Bistrița:
farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia
Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite
7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 17—

Senegin

contra tusei, răgușelii,
durerii de piept, ofitei,
tusei măgărești, cata-
rului, astmei, greutății de respirat, lun-
goarei și tusei senci. Vindecă sigur și
repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii
de oase, podagrei, reumatismului, răce-
lelor, durerilor de cap, dinți și nervi,
precum și scrintiturilor. Cele mai îm-
betrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor.
20 fl. și 2 cor. 48 8—

Centarin. Contra morburilor de
stomach, precum lipsa de apetit, mis-
tuirea rea, catarul și aprinderea de
stomach, greața și vomarea, sgârchiurile
cele mai grele. Leac sigur. Folosește
și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor.
20 fl. și 2 cor.

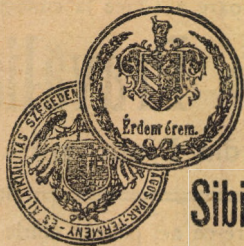
Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent
pentru curățirea sângelui la sifilis, mor-
burile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scau-
nului e cauza diferitelor morhuri, precum
palpitația de inimă, amețeli, dureri de
cap și altele. Deci cine suferă de în-
cheierea scaunului numai decât să co-
mandeze Laxbonbons, zacharele purgative,
plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

F5-uteza 35 sz.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofert rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. % Cor. 1.50

ff. 93% Spirt crud. , , , , , 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea
unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă
pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. I.— 112 34—52

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

Recunoscut de cel mai bun

dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs.
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Tran-
silvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung
resultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare
dela espositiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Num-
roase scrisori de recunoștință. 95 33—52

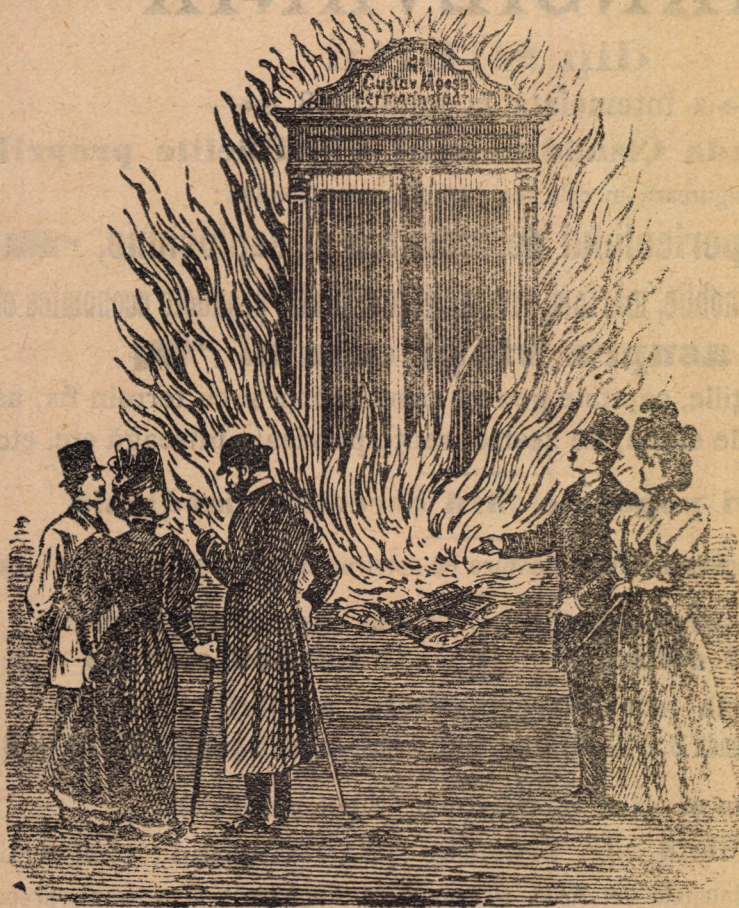
Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Seut contra
boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vnzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2 chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2 chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire cu public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumtndă Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcil-mare Nr. 8.